

Sprawozdanie
Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej
za 2023 r.

adw. Przemysław Rosati
Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej

Warszawa, styczeń 2024 r.

Rok 2023 był czasem wyzwań, nowych projektów i zadań, z którymi mierzył się samorząd adwokacki.

Za nami kilka ogólnopolskich akcji edukacyjnych, z których każda znalazła uznanie i cieszyła się popularnością. Promowaliśmy wizerunek Adwokatury i zawód adwokata od przedszkola po uczelnie wyższe. Akcje #BajeczniAdwokaci z Misiem Adwokatem, Adwokaci rozjaśniają prawo, Adwokatura przeciwko przemocy, Adwokat na Uczelni pozwoliły nam dotrzeć do setek tysięcy dzieci i młodzieży, a za ich pośrednictwem także do dorosłych. Byliśmy obecni w projektach edukacji prawnej, takich jak Tydzień Konstytucyjny. Wspieraliśmy jako partner i główny darczyńca czteromiesięczny projekt Tour de Konstytucja, pracując nad świadomością społeczną w sprawach praw wyborczych.

Naczelna Rada Adwokacka, mimo niesprzyjających okoliczności, niestrudzenie przygotowywała opinie legislacyjne - często mając na to kilka dni - wychodziła z projektami ustawodawczymi i petycjami. Braliśmy udział w pracach legislacyjnych komisji Sejmu i Senatu, wydawaliśmy stanowiska i raporty. Kontynuowaliśmy pracę nad zmianą wysokości stawek za pomoc prawną udzielaną z urzędu, prowadząc korespondencję z ministerstwem sprawiedliwości, dzięki czemu Rada Ministrów przyjęła projekt budżetu państwa na 2024 rok, w którym są dodatkowe środki na pomoc prawną z urzędu w wysokości 120 mln zł - czyli łącznie 240 mln. Po 15 października, możliwe stało się odbudowanie prawidłowych relacji z parlamentem, stąd spotkania z Panem Szymonem Hołownią, Marszałkiem Sejmu RP, z Panią Małgorzatą Kidawą Błońską, marszałkiem Senatu RP czy Ministrem Sprawiedliwości Panem Adamem Bodnarem.

Miniony rok był także czasem intensywnej pracy nad cyfryzacją Adwokatury. Wdrożyliśmy e-Dziennik - moduł elektronicznego systemu obsługi Adwokatury (eSOA) przeznaczony dla prowadzenia aplikacji adwokackiej przez Izby, uruchomiliśmy mLegitymację adwokata i aplikanta w ramach publicznej usługi mobilnej mObywatel. Uruchomiliśmy aplikację do zarządzania kancelarią adwokacką „Cyfrowa kancelaria”. Rozpoczęliśmy cyfryzację pionu dyscyplinarnego.

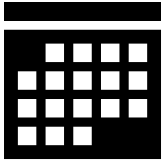
Rozwinęliśmy działalność Fundacji Adwokatury, zawarliśmy też wiele partnerskich umów, dzięki czemu adwokaci i aplikanci adwokaccy mają możliwość korzystania z rabatów i zniżek.

Zorganizowaliśmy we współpracy z innymi samorządami prawniczymi posiedzenie Standing Committee Rady Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE) w Warszawie.

Ciężka praca dała owoce jesienią 2023 r. Po wyborach 15 października okazało się, że adwokaci, którzy dali się poznać jako eksperci, stali się ważnym elementem odbudowywania praworządności.

Wielu adwokatów w wyborach uzyskało mandat posła lub senatora. Kilkunastu adwokatów zostało wybranych w skład Trybunału Stanu, adwokatka została Rzecznikiem Praw Dziecka. Głos adwokatów jest ważny i pożądany dla wyjaśniania sytuacji prawnej, gdy pojawiają się sprzeczne opinie polityków.

Spoglądając na miniony rok, możemy z nadzieją patrzeć na kolejny, spodziewając się przede wszystkim jeszcze więcej wyzwań i bardziej wyjątkowej pracy.

STYCZEŃ

Rok 2023 rozpoczynaliśmy, mając na uwadze wyzwania, jakie nas czekają.

Moje wskazania, opublikowane przez Business Insider, stały się wyznacznikiem działań naszego samorządu i pozostają aktualne:

1. Cyfryzacja wymiaru sprawiedliwości, czyli wymiar sprawiedliwości przyjazny dla obywateli i przedsiębiorców.
2. Uregulowanie rynku świadczenia pomocy prawnej w Polsce.
3. Dobra legislacja, bez populizmu, bez instrumentalizacji prawa.
4. Realne reformy wymiaru sprawiedliwości i konsekwentne działania skracające czas trwania postępowań sądowych.

Cyfryzacja nie znalazła się na początku mojej listy bez powodu.

Sprawy cyfryzacji i informatyzacji są jednym z priorytetów obecnej kadencji.

Dzięki wielotygodniowym staraniom, zrobiliśmy kolejny, ważny krok w procesie cyfryzacji Adwokatury: od 9 stycznia 2023 r. adwokat, aplikant adwokacki i prawnik zagraniczny mogą pobrać, a następnie posługiwać się mLegitimacją, wykazując swoje uprawnienia do wykonywania zawodu w ramach całego systemu wymiaru sprawiedliwości i przed organami administracji publicznej.

Przez cały rok 2023 pobrano prawie 10 tysięcy mLegitimacji adwokackich i aplikanckich.

mLegitimacja jest dostępna w ramach publicznej aplikacji mobilnej mObywatel dzięki wymianie informacji dotyczących statusu zawodowego adwokatów i prawników zagranicznych oraz statusu aplikantów adwokackich między aplikacją mobilną mObywatel a elektronicznym Systemem Obsługi Adwokatury (e-SOA). Podstawą wymiany tych informacji jest numer PESEL prawnika i jego posiadanie jest warunkiem umożliwiającym korzystanie z tej usługi.

mLegitimacja jest dostępna w aplikacji mObywatel dla: adwokata wykonującego zawód, aplikanta, w tym aplikanta na stażu (oprócz aplikantów na urlopie dziekańskim), prawnika zagranicznego świadczącego pomoc prawną, posiadającego nr PESEL.

Cały rok 2023 był czasem nieustających działań na rzecz wymiaru sprawiedliwości.

11 stycznia 2023 wystąpiłem z apelem do Premiera RP Mateusza Morawieckiego o pilne zainicjowanie prac nad nowelizacją ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa w zakresie odnoszącym się do wyboru piętnastu sędziów – członków Krajowej Rady Sądownictwa w taki sposób, aby ich wybór przebiegał bez udziału czynnika politycznego.

Postulowałem:

- zmianę obowiązującej procedury wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa wybieranych spośród sędziów.
- przekazanie wszystkich spraw dyscyplinarnych, nie tylko spraw dotyczących sędziów, ale także pozostałych zawodów prawniczych, Izbie Karnej Sądu Najwyższego, a nie Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu.
- podjęcie realnych i konsekwentnie prowadzonych prac celem skrócenia czasu trwania postępowań sądowych.
- przeprowadzenie procesu cyfryzującego wymiar sprawiedliwości, aby uczynić go przyjaznym dla obywateli i przedsiębiorców.
- zmianę zasad wynagradzania za pomoc prawną z urzędu.

Wystosowałem swój apel w związku z podjęciem prac legislacyjnych oraz konsultacji zmierzających do wprowadzenia zmian w odniesieniu do zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i właściwości sądów, które sprawami dyscyplinarnymi miałyby się zajmować.

Pismo przesłano także do Przewodniczących Klubów Parlamentarnych.

12 stycznia wziąłem udział w posiedzeniu sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Zaprezentowałem stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej odnośnie do zmian w ustawie o Sądzie Najwyższym, a także zwróciłem uwagę na szerszy problem łączący się z prawidłowym funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości, tj. konsekwencje jakie wynikają z wadliwego ukształtowania części KRS. Zwróciłem uwagę przede wszystkim na skutki, jakie niesie to dla obywateli i ich spraw przed sądami. Już w grudniu 2022 r. NRA wydała stanowisko Prezydium NRA i opinię NRA dotyczące projektu o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym.

19 stycznia Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej przyjęło opinię, w której zaapelowało do Senatu o odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym, przyjętej przez Sejm 13 stycznia 2023 r. Uchwalona przez Sejm RP ustawa nie usuwała dotychczasowych uchybień i obowiązujących wątpliwych konstytucyjnie rozwiązań legislacyjnych.

Jednocześnie Prezydium NRA postulowało poprawki do nowelizacji ustawy o SN, na wypadek nieodrzczenia ustawy w całości przez Senat.

Prezydium zaapelowało także do Senatu RP o podjęcie prac nad zmianą ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, w taki sposób, aby 15 sędziów – członków tej rady, było wybieranych bez udziału władzy ustawodawczej. 15 sędziów – członków tej Rady – wybierać powinni przedstawiciele wszystkich środowisk prawniczych: po 3 sędziów – członków KRS, powinna wybierać Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych, Krajowa Rada Komornicza oraz przedstawiciele sędziów i prokuratorów, na zasadach określonych w ustawie.

Proponowane przez Prezydium poprawki:

1. do właściwości Izby Karnej Sądu Najwyższego należeć będą także sprawy dyscyplinarne:

- sędziów Sądu Najwyższego;

- sędziów sądów wojskowych rozpatrywane w związku z postępowaniami dyscyplinarnymi prowadzonymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych;

- sędziów sądów powszechnych w związku z postępowaniami dyscyplinarnymi prowadzonymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych,

- adwokatów, rozpatrywane przez Sąd Najwyższy w związku z postępowaniem dyscyplinarnym prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze.

2. w sprawie dyscyplinarnej będą orzekać powinni sędziowie Izby Karnej wylosowani do składu orzekającego przez Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej spośród sędziów Izby Karnej, którzy zostali powołani do pełnienia obowiązków na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, na podstawie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

30 stycznia zaprezentowałem w Senacie stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej dotyczące nowelizacji ustawy o Sądzie Najwyższym. Razem z adw. Dorotą Kulińską, dyrektorem Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych oraz adw. Francesco Goldoni, członkiem tego instytutu, uczestniczyliśmy w posiedzeniu połączonych Komisji Ustawodawczej oraz Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Przedstawiłem apel Prezydium NRA do Senatu o odrzucenie ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym, przyjętej przez Sejm 13 stycznia br. oraz na wypadek wprowadzania zmian w ustawie zaproponował do niej poprawki.

W ocenie Prezydium NRA, uchwalona przez Sejm RP ustawa nie usuwa dotychczasowych uchybień i obowiązujących wątpliwych konstytucyjnie rozwiązań legislacyjnych. Jednocześnie Prezydium NRA postuluje poprawki do nowelizacji ustawy o SN, na wypadek nieodrzućenia ustawy w całości przez Senat.

W styczniu Naczelna Rada Adwokacka pozytywnie zaopiniowała senacki projekt zmian w Kodeksie postępowania karnego, dotyczący zapewnienia zatrzymanemu prawa do skorzystania z pomocy prawnej z urzędu w przypadku wykonywania czynności procesowych lub dowodowych na etapie zatrzymania. Senacki projekt nowelizacji Kpk jest efektem petycji NRA w tej sprawie, złożonej przez adv. Przemysława Rosatiego, prezesa NRA, w maju 2021 r. Autorem opinii jest adv. Piotr Zemła, członek Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów legislacyjnych w zakresie prawa karnego i postępowania karnego Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych.

Naczelna Rada Adwokacka złożyła petycję z projektem ustawy zmieniającej ustawę covidową. Celem projektu jest uchylenie przepisów dotyczących funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości wprowadzonych w czasie stanu epidemii, a następnie stanu zagrożenia epidemicznego, w tym dotyczących wprowadzenia jednoosobowych składów sądów, wstrzymujących bieg przedawnienia karalności przestępstw i przestępstw skarbowych, a także odnoszących się do preferowania rozstrzygnięcia spraw na posiedzeniach niejawnych

Z petycją NRA ma wystąpić do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Rady Ministrów, Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Autorem projektu ustawy jest adv. Przemysław Rosati, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej. Decyzję w formie uchwały podjęto podczas posiedzenia plenarnego NRA 14 stycznia 2023.

PRACE NRA

Pierwsze w 2023 r. posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej miało miejsce 13 i 14 stycznia.

NRA zrealizowała kolejny etap pracy nad projektem zmian Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu w zakresie obejmującym reklamę i informację handlową.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwały:

- w której przypomina o fundamentalnym znaczeniu zakazu stosowania kary śmierci zarówno w Polsce, jak i wszystkich państwach opartych na idei poszanowania godności ludzkiej i wynikających z niej praw człowieka.
- w której przyjmuje „Dobre praktyki dotyczące cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich” i rekomenduje ich stosowanie
- pozytywnie oceniającą wykonanie planu pracy Naczelnej Rady Adwokackiej za rok 2022.
- o planie pracy Naczelnej Rady Adwokackiej na rok 2023.
- w sprawie przyznania diet samorządowych w roku 2023.
- przyjmującą preliminarz budżetowy na rok 2023.
- o złożeniu petycji z projektem ustawy zmieniającej ustawę covidową w zakresie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości
- dotyczącą zmiany uchwały nr 49/2009 NRA z 19 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia Godła Adwokatury i znaku „Adwokatura Polska”.

Zapoznano się ze sprawozdaniami z prac pionu dyscyplinarnego oraz prac NRA, a także przyjęto plan pracy na 2023 r.

Omówiono kolejne etapy prac nad cyfryzacją Adwokatury.

Naczelna Rada Adwokacka postanowiła wziąć udział w III edycji Tour de Konstytucja. W 2023 roku projekt Tour de Konstytucja trwał przez cztery miesiące, od czerwca do końca września i dotyczył praw wyborczych.

W styczniu 2023 roku odbyliśmy cztery posiedzenia Prezydium NRA

Prezydium zajmowało się sprawami legislacji, cyfryzacji Adwokatury, w tym pionu dyscyplinarnego, zakończeniem prac na Cyfrową Kancelarię – aplikacją do zarządzania kancelarią adwokacką i wdrażaniem przez izby modułu eSOA pomagającego w prowadzeniu aplikacji adwokackiej e-Dziennik.

Nowe Technologie

Na przełomie grudnia 2022 i stycznia 2023 wdrażaliśmy e-Dziennik - moduł eSOA przeznaczony dla aplikacji adwokackiej.

eDziennik to jednolite we wszystkich izbach rozwiązanie usprawniające przebieg aplikacji adwokackiej oraz digitalizujące organizację tego procesu. E-Dziennik ma za zadanie usprawnić przebieg aplikacji oraz cyfryzować organizację tego procesu.

Użytkownikami e-Dziennika są okręgowe rady adwokackie, wykładowcy szkolenia aplikantów i przede wszystkim aplikanci adwokaccy.

Naczelna Rada Adwokacka zawarła porozumienie o współpracy ze Stowarzyszeniem Prawa Nowych Technologii. Podpisał je w imieniu Adwokatury zaś w imieniu Stowarzyszenia - adw. Xawery Konarski, prezes Zarządu oraz adw. Maciej Ślusarek, członek Zarządu. Spotkanie odbyło się 20 stycznia w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie.

Porozumienie obejmuje:

-Edukowanie adwokatów i aplikantów adwokackich w zakresie wykorzystywania nowych technologii w

ramach ich praktyki zawodowej;

-Współpracę przy dokonywaniu oceny pojawiających się w przyszłości rozwiązań technologicznych pod kątem ich zgodności z wymogami etycznymi działalności adwokata;

-Współpracę przy opisie norm deontologicznych dotyczących pojawiających się w przyszłości rozwiązań technologicznych i korzystania z efektów ich wdrożenia przez adwokatów;

-Współpracę przy tworzeniu standardów i opiniowaniu kwestii natury deontologicznej dotyczących wykorzystania nowych technologii w działalności adwokata.

Z kolei Instytut Legal Tech przy Naczelnej Radzie Adwokackiej rozpoczął współpracę z Legal Hackers Katowice - katowickim oddziałem międzynarodowej społeczności innowacji prawnych. Współpraca ma obejmować organizowanie wspólnych wydarzeń związanych z szeroko pojętym środowiskiem cyfrowym.

Założycielami oddziału katowickiego Legal Hackers są: dr hab. Dariusz Szostek, prof. Uniwersytetu Śląskiego i dr inż. Rafał Tomasz Prabucki. Inicjatywa zrodziła się w ramach Śląskiego Centrum Inżynierii Prawa,

Technologii i Kompetencji Cyfrowych Cyber Science. Centrum Cyber Science to podmiot utworzony przez Uniwersytet Śląski, NASK, Politechnikę Śląską oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła „Dobre Praktyki Dotyczące Cyberbezpieczeństwa w Działalności Kancelarii Adwokackich i Pracy Adwokata”. Materiał przygotował Instytut LegalTech przy NRA.

Prace nad "Dobrymi Praktykami" Instytut LegalTech prowadził pod kierunkiem dyrektora, adw. Przemysława Barchana. Prowadzone były równoległe z pracami Naczelnej Rady Adwokackiej nad udostępnieniem odpowiednich narzędzi technicznych i rozwojem elektronicznego Systemu Obsługi Adwokatury (e-SOA).

W procesie cyfryzacji Adwokatury niezwykle istotne jest wsparcie najważniejszego obowiązku każdego adwokata – ochrony tajemnicy zawodowej.

Na „Dobre Praktyki” składają się zalecenia przedstawione w głównej części w formie tabel pogrupowanych według pól tematycznych wraz z ich rozróżnieniem na adresatów zawartych zaleceń, a także załącznik zawierający omówienie poszczególnych zaleceń. Główna część podzielona jest na wprowadzenie, rozdział I (zawierający zalecenia podstawowe dla wszystkich adresatów, w tym Kancelarii jednoosobowych) oraz rozdział II (zawierający zalecenia dodatkowe, przeznaczone dla pozostałych grup Kancelarii).

Z uwagi na poruszaną w „Dobrych Praktykach” materię, dokument ten będzie podlegał okresowym przeglądom i zmianom. Mając jednak na uwadze krótki cykl zmian technologicznych oraz wzrastający poziom cyber zagrożeń rekomendowane jest również regularne śledzenie aktualnych zaleceń instytucji zajmujących się tematyką cyberbezpieczeństwa (np. ENISA).

Aplikacja adwokacka

Komisja Aplikacji Adwokackiej Naczelnej Rady Adwokackiej przeprowadziła II Ogólnopolskie Repetytoria dla aplikantów adwokackich przystępujących do egzaminu adwokackiego w 2023 roku.

Zajęcia odbywały się online, w formie wykładów i warsztatów z wszystkich pięciu przedmiotów egzaminacyjnych oraz dodatkowo w formie sesji Q&A i zajęć organizacyjnych.

Zajęcia objęły aż 116 jednostek godzinowych. Prowadzili je adwokaci i sędziowie z całej Polski.

Częścią repetytoriów była także symulacja egzaminu adwokackiego (online) z wszystkich pięciu części egzaminu.

Styczeń 2023 r. to nie tylko legislacyjne wyzwania.

Naczelna Rada Adwokacka wsparła – jak co roku – 31. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

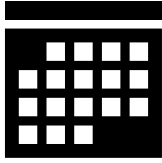
Ma licytacji WOŚP NRA przekazała zestawy filiżanek i porcelanowe kubki z logo Adwokatury, pakiet książek z Biblioteki Palestry, rysunki sędziego Arkadiusza Krupy „Ślepym okiem Temidy”, pluszowe misie w togach.

Razem z adw. Bartoszem Tiutiunikiem, wiceprezesem NRA, pobiegliśmy w 17. Biegu WOŚP "Policz się z cukrzycą" w ramach 31. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

W styczniu rozpoczęła się też zbiórka na pieniądze na rzecz odbudowy szpitala w Izium w Ukrainie. Zbiórkę zorganizowała Naczelna Rada Adwokacka wraz z samorządami zrzeszonymi w Porozumieniu Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego. Środki zebrane podczas zbiórki przekazał W efekcie wpłat m.in. osób fizycznych, przedstawicieli samorządów zaufania publicznego, kilku rad adwokackich oraz bezpośredniego wsparcia Naczelnej Rady Adwokackiej udało się zebrać ponad 54.000 zł. W imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej środki przekazał Fundacji Oleny Zelenskiej w grudniu 2023 r. adw. Bartosz Grohman - wiceprezes NRA i zarazem koordynator zbiórki oraz adw. Magdalena Maciukiewicz, wicedziekan ORA w Krakowie.

LUTY

Wysokość stawek za „urzędówki”

Po raz kolejny w tej kadencji zwróciłem się do ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry, wskazując, że zmiana całego systemu wynagradzania adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu jest konieczna i nieunikniona. Zasadnicza wysokość stawek adwokackich pozostaje niezmienna od 20 lat. Na adwokatów nakładany jest obowiązek świadczenia pracy opłacanej nieadekwatnie do włożonego wysiłku i kosztów własnych. Zwróciłem także uwagę na konieczność podjęcia współpracy przez Ministra Sprawiedliwości z organami samorządu adwokackiego w sprawie dotyczącej zmian w zakresie wysokości wynagrodzeń wypłacanych przez Skarb Państwa za świadczenie pomocy prawnej z urzędu.

O konieczności wprowadzenia nowego systemu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej mówiłem podczas debaty eksperckiej w Sejmie 14 lutego. W debacie wzięli udział także: adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA oraz adw. dr Mariusz Hassa, przewodniczący Zespół ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP.

Podczas debaty głos zabierali eksperci i przedstawiciele zawodów prawniczych. Dyskutowano nad elementami obecnego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, które wymagają zmian i poprawy, ze względu na swoją dysfunkcyjność.

Wskazywano także na konieczność wprowadzenie zupełnie nowego systemu udzielania tej pomocy, który uregulowałby i ujedynolicił zasady nieodpłatnego poradnictwa prawnego i przyznawania nieodpłatnej pomocy prawnej w postępowaniach sądowych.

Przedstawiciele Adwokatury przedstawili propozycję opracowania jednego systemu, opartego na doradztwie prawnym świadczonym w miejscach prowadzenia kancelarii przez adwokatów i radców prawnych. System ten – co istotne - miałby być połączony z systemem wyznaczania pełnomocników/ obrońców z urzędu, na zbliżonych zasadach rozliczeń.

Ważnym elementem proponowanego rozwiązania jest przekazanie rozstrzygnięcia o prawie do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej i pomocy w postępowaniach sądowych z urzędu do kompetencji organów administracji zajmujących się rozstrzygnięciem spraw bytowych i socjalnych

obywateli. Do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej uprawniałyby przyznawane „bony”, które służyłyby jednocześnie do rozliczenia zapłaty za udzieloną pomoc.

Zaproszenie na debatę wystosowali: sejmowa Komisja Ustawodawcza oraz Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska - Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni.

Udział NRA w senackich pracach nad nowelizacją Kodeksu postępowania cywilnego

Adwokat Agata Koschel-Sturzbecher, wicedyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych przy NRA, reprezentowała Naczelną Radę Adwokacką we wspólnym posiedzeniu Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, które odbyło się w Senacie RP 17 lutego 2023 r. Przedmiotem posiedzenia było rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 909, druki sejmowe nr 2650, 2907 i 2907-A oraz druk senacki nr 905, druki sejmowe nr 2860, 2954 i 2954-A).

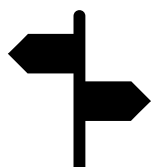
Pani Mecenas zwróciła uwagę na ryzyko związane z proponowaną nowelizacją przepisu art. 83 § 3 k.p.c., umożliwiającą pełnienie funkcji pełnomocnika w sprawach o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka oraz o roszczenia alimentacyjne przez przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Adwokat Agata Koschel-Sturzbecher odniosła się również do proponowanej zmiany przepisu art. 118 § 2 k.p.c., znacznie rozszerzającej zakres czynności, do których uprawniony jest pełnomocnik z urzędu. Wskazano, że sposób sformułowania tego przepisu może spowodować wątpliwości interpretacyjne co do zakresu umocowania.

Podczas spotkania przedstawiono również stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej w odniesieniu do projektowanych zmian wprowadzających przepisy rozporządzenia Rady UE nr 2009/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r., dotyczące m.in. spraw o wydanie dziecka w trybie Konwencji haskiej oraz uznawania i wykonywania orzeczeń wydanych w państwach członkowskich UE. Zmiany te mają na celu usprawnienie postępowań rodzinnych o charakterze transgranicznym.

Z prac NRA

W odniesieniu do decyzji Komisji Europejskiej o wszczęciu postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko Malcie, Polsce i Słowenii z powodu sprzecznego z dyrektywą usługową całkowitego zakazu reklamy działalności przedstawicieli zawodów prawniczych, poinformowałem, że Adwokatura Polska jest na ostatnim etapie procesu przyjęcia zmian w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, które będą w pełni uwzględniały przepisy tzw. dyrektywy usługowej.

Sama procedura zmian oparta jest o wymogi wynikające z dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. Przyjęcie projektu zmian planowane było na maj 2023 r. Zapewniłem, że przepisy regulujące reklamę i informację handlową zostaną zliberalizowane.

W lutym miały miejsce trzy posiedzenia Prezydium NRA

Pracowaliśmy nad projektem zmian w Zbiorze Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, informatyzacją organów Adwokatury i izb adwokackich, projektem Regulaminu Nagrody Adwokata Roku. Prezydium postanowiło także o współpracy przy realizacji projektu badawczego w zakresie nadużyć stosowanych przy stosowaniu przepisów o tymczasowym aresztowaniu.

Działalność Publiczna

W lutym ruszyły zapisy do udziału w akcji koordynowanej przez Komisję Wizerunku NRA pod hasłem "Bajeczni Adwokaci".

W ramach akcji adwokaci i aplikanci adwokaccy mogli zgłaszać przedszkola lub szkoły, w których chcą czytać dzieciom bajkę o Misiu Adwokacie.

Książkę „Leśne sprawy Misia Adwokata” wydała Naczelna Rada Adwokacka.

Akcja zaplanowana jest na kwiecień 2023 r.

Aplikacja adwokacka

Finał Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego w Katowicach

Aplikantka adwokacka Jessica Dudzik (Izba Adwokacka w Łodzi) została zwyciężczynią Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Aplikantów Adwokackich im. adw. Stanisława Mikke. Finał miał miejsce 4 lutego 2023 r. w zabytkowej Sali Marmurowej Urzędu Wojewódzkiego (Sejmu Śląskiego) w Katowicach. Przywilej organizacji tego wydarzenia przypadł katowickiej Okręgowej Radzie Adwokackiej, ponieważ w roku 2022 to katowicka aplikantka adwokacka zajęła 1. miejsce w konkursie.

Laureaci konkursu w 2023 r.:

1. apl. adw. Jessica Dudzik (Łódź),
2. apl. adw. Szymon Korab (Kraków),
3. apl. adw. Karol Perkowski (Warszawa)

Apl. adw. Jessica Dudzik zdobyła także wyróżnienie ufundowane przez p. Bożenę Mikke, żonę patrona Konkursu. W finale konkurowało 12 aplikantów adwokackich.

Zaangażowanie Adwokatury w rozwój Portalu Informacyjnego sądów powszechnych

14 lutego spotkałem się z Katarzyną Frydrych, podsekretarz stanu Ministerstwa Sprawiedliwości. Rozmowa dotyczyła Portalu Informacyjnego sądów powszechnych.

Naczelna Rada Adwokacka współdziała przy kolejnych etapach rozwoju Portalu Informacyjnego. Zbierane są uwagi adwokatów i aplikantów adwokackich dotyczące istniejących i planowanych funkcjonalności. Kolejne z serii spotkań dotyczyło dalszej współpracy przy rozwoju Portalu. W rozmowie, oprócz min. Frydrych, uczestniczyli dyrektorzy Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych oraz Departamentu Legislacyjny Prawa Cywilnego. Uwagi środowiska są istotne przy dokonywaniu poprawek i dodawaniu kolejnych funkcji przydatnych z punktu widzenia praktyków.

Adwokatura Ukrainie – w rocznicę wybuchu wojny

24 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska rozpoczęła agresję zbrojną w Ukrainie. Adwokatura Polska od pierwszego dnia wojny rozpoczęła długofalową akcję pomocy prawnej i materialnej uchodźcom, uciekającym przed konfliktem zbrojnym. Zbiórki samorządowe przeznaczone były na pomoc ukraińskim dzieciom, które w Polsce schroniły się przed wojną – w 2022 r. zebrano 200 tys. zł i 20 ton darów. Międzysamorządowa zbiórka, rozpoczęta z inicjatywy NRA w 2023 r., przeznaczona jest na odbudowę szpitala w ukraińskim Izium. NRA współpracuje z podmiotami gromadzącymi informacje

o dowodach zbrodni wojennych dokonywanych w Ukrainie. Samorząd adwokacki przeprowadził szereg bezpłatnych szkoleń i warsztatów dla adwokatów i aplikantów adwokackich udzielających pomocy prawnej uchodźcom. NRA wydała bezpłatny „Poradnik adwokata - Prawo migracyjne” przeznaczony dla prawników pomagających obywatelom Ukrainy. NRA podjęła się także współpracy przy tworzeniu Szkoły Prawa Ukraińskiego w ramach Wydziału Prawa i Administracji Uczelni Łazarskiego w Warszawie. Adwokatura podejmuje też działania na rzecz Ukrainy na forum europejskich stowarzyszeń prawniczych, w tym doprowadziła do zawieszenia rosyjskiego samorządu adwokackiego przy CCBE. Dziękuję wszystkim zaangażowanym w działania pomocowe.

Współpraca z zagranicą

Reprezentowałem Adwokaturę Polską podczas 51. Konferencji Prezydentów Adwokatów Europejskich w Wiedniu. W wydarzeniu wziął udział także adw. Wojciech Bagiński, przewodniczący Komisji ds. Zagranicznych NRA. Dyskusja toczyła się wokół transparentności działalności władzy publicznej. W tej części dyskusji wiodącą rolę odegrała Pani Prof. Danuta Hübner.

W dalszej części podkreślono znaczenie niezależnych samorządów w kształtowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz postaw obywateli w celu redukcji korupcji i innych zjawisk naruszających porządek prawny krajów europejskich. Konferencja była doskonałą okazją do wymiany poglądów, zbierania doświadczeń i inspiracji do działania samorządowego i w sprawach publicznych.

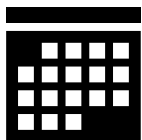
Polscy prawnicy wezwali do pozbawienia rosyjskiego samorządu adwokackiego statusu obserwatora CCBE

Polska delegacja do CCBE (Rady Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy) wzywa do pozbawienia samorządu adwokackiego z Rosji statusu obserwatora w tej Radzie.

Stanowisko, podpisane zostało m.in. przez Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, adw. Przemysława Rosatiego oraz Prezesa Krajowej Izby Radców Prawnych, r.pr. Włodzimierza Chróścika

Podczas sesji plenarnej CCBE w Wiedniu 16 lutego CCBE podjęła decyzję o zawieszeniu rosyjskiego samorządu adwokackiego w funkcji obserwatora CCBE.

W przesłanym do CCBE stanowisku Polska delegacja podkreśla brak reakcji samorządu rosyjskiego na naruszenia prawa międzynarodowego, w tym prawa człowieka przez rząd rosyjski w związku z agresją na Ukrainę.

MARZEC

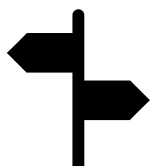

Apel Prezesa NRA do sędziów ws. wynagrodzenia adwokatów za urzędówki

Zróżnicowanie stawek adwokackich w zależności od tego, w jakim trybie został ustanowiony obrońca czy pełnomocnik, narusza konstytucyjne gwarancje ochrony praw majątkowych adwokatów. Konieczności wyeliminowania tych niekonstytucyjnych rozwiązań wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego oraz Sądu Najwyższego. Argumenty przeciwko nieuzasadnionemu różnicowaniu wysokości wynagrodzenia adwokatów za sprawy z urzędu przedstawiłem w piśmie do Prezesów Sądów Apelacyjnych.

Za pośrednictwem Prezesów Sądów Apelacyjnych, zwróciłem się do wszystkich sędziów sądów powszechnych o stosowanie bezpośrednio przepisów Konstytucji, w celu wyeliminowania praktyk naruszających zasadę równego traktowania adwokatów przez władze publiczne.

Obowiązująca wysokość stawek wynagrodzenia adwokatów w sprawach prowadzonych z urzędu pozostaje, z niewielkimi zmianami, na takim samym poziomie od ponad 20 lat.

W imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej przestałem odpowiedź na skargę Komisji Europejskiej ws. zakazu reklamy.

Wstępny projekt zmian w Kodeksie Etyki Adwokackiej znosi wszelkie całkowite zakazy dot. korzystania z informacji handlowych przez adwokatów. Prace przebiegają sprawnie i szybko, a jednocześnie z zachowaniem rzetelności i wymogów formalnych wynikających z prawa krajowego i unijnego. NRA dokłada starań, by wprowadzane przepisy były zgodne z prawodawstwem unijnym, tj. były niedyskryminacyjne, uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym i proporcjonalne. Zakończenie tych działań planowane jest na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej 26-28 maja 2023 r. Stanowisko NRA odnośnie skargi Komisji Europejskiej do TSUE przeciw Polsce, Malcie i Słowenii za niewdrożenie dyrektywy usługowej, przekazałem do Komisji Europejskiej oraz Ministra Sprawiedliwości 3 marca.

Stanowisko zawiera chronologię działań jakie podejmowano od początku 2021 r., kiedy weszła w życie ustawa z dnia 19 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Prezydium NRA 15 kwietnia 2021 r. powołało Zespół ds. opracowania projektu zmian w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, który dokonał przeglądu zgodności obowiązujących przepisów regulacyjnych dotyczących możliwości korzystania przez adwokatów z informacji handlowych i zaproponował chronologię działań, która następnie została przyjęta przez Naczelna Radę Adwokacką:

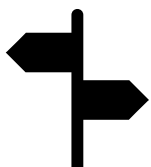
1. Przeprowadzenie badań jakościowych oraz ilościowych (art. 50f ust. 1 u.z.u.k.z.p.c.U.E.).
2. Opracowanie projektu przepisów regulacyjnych odnoszących się do informacji handlowych wraz z uzasadnieniem (50b w zw. z art. 50f ust. 2 u.z.u.k.z.p.c.U.E.).

3. Przeprowadzenie konsultacji projektu aktu normatywnego, zawierającego przepisy regulacyjne (art. 50b w zw. z art. 50f ust. 2 u.z.u.k.z.p.c.U.E.).
4. Opracowywanie wniosków z przebiegu konsultacji oraz ich wpływu na projektowane przepisy regulacyjne.
5. Podjęcie przez Naczelną Radę Adwokacką uchwały w przedmiocie przyjęcia projektowanych przepisów regulacyjnych.

Do dziś podjęto i zaplanowano następujące działania:

1. Naczelna Rada Adwokacka zleciła wykonanie badań jakościowych i ilościowych wśród adwokatów oraz konsumentów. Badania te przeprowadzono w okresie od kwietnia do października 2022 r. Badania adwokatów wykonał zespół pracujący pod kierunkiem prof. Ryszarda Sowińskiego z Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, zaś badania konsumentów wykonał dr Marek Gnusowski z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Na podstawie badań sporządzono raporty, z których wynika, że zarówno konsumenci, jak i adwokaci widzą konieczność wprowadzenia ograniczeń w posługiwaniu się przez adwokatów informacją handlową.
2. Podczas posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej w listopadzie 2022 r. zostały przedstawione wyniki powyższych badań i na ich podstawie określono kierunek zmian. Szczegółowo omówiono procedurę wynikającą z u.z.u.k.z.p.c.U.E. i przyjęto harmonogram dalszych prac.
3. Kolejnym etapem było przygotowanie wstępnego projektu zmian w Kodeksie Etyki Adwokackiej zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 24 dyrektywy usługowej przy uwzględnieniu wspomnianych badań. W dniu 13 stycznia 2023 r projekt ten został przedstawiony i omówiony na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej. Na tym posiedzeniu Prezydium NRA określiło członkom Naczelnej Rady Adwokackiej termin do dnia 25 stycznia 2023 r. na zgłaszanie wstępnych uwag do ww. projektu. Na bazie wewnętrznej dyskusji projekt został przyjęty przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w dniu 9 lutego 2023 r.
4. Obecnie przygotowywane jest uzasadnienie projektu obejmujące m.in. ocenę zgodności przepisów regulacyjnych dotyczących informacji handlowych z zasadami proporcjonalności, uzasadnione i niedyskryminującego charakteru.
5. Kolejny etap zaplanowany jest na marzec i kwiecień 2023 r. Będzie on obejmował konsultacje wewnętrzne i zewnętrzne projektu. Wyniki tych konsultacji posłużą do ostatecznego ukształtowania projektu.
6. Głosowanie nad przyjęciem projektowanych przepisów regulacyjnych zaplanowane jest na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej 26 – 28 maja 2023 r.

W marcu prace nad zmianami w Kodeksie Etyki Adwokackiej w zakresie korzystania przez adwokatów z informacji handlowej i reklamy wchodziły w końcowy etap. Projekt zmian wraz z ich uzasadnieniem był już gotowy i został rozesłany do konsultacji – wewnętrznych i zewnętrznych. Zakończenie konsultacji zaplanowano na 27 kwietnia br. Każdy z członków Adwokatury otrzymał projekt uchwały wraz z uzasadnieniem na skrzynkę e-mail z zaproszeniem do konsultowania jego treści.

Prezes NRA, adw. Przemysław Rosati zachęca wszystkich adwokatów i aplikantów adwokackich do udziału w konsultacjach, głos członków Adwokatury w procesie przyjmowania zmian w Kodeksie Etyki jest ważny, ponieważ nowe przepisy będą dotyczyć każdego.

Naczelna Rada Adwokacka przesała sejmowej Komisji Ustawodawczej punktowe uwagi i postulaty do zmian w prawie karnym (kodeks postępowania karnego). Uwagi opracował Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA po zebraniu opinii w środowisku adwokackim. Postulaty dotyczą m.in. ochrony tajemnicy adwokackiej i prawa zatrzymanego do kontaktu z adwokatem lub obrońcą z urzędu.

Autorami uwag są adw. Karolina Wrąbel, adw. Michał Hara i adw. Piotr Zemła z Instytutu Legislacji i Prac parlamentarnych. Uwagi NRA przesłane przez adw. Dorotę Kulińską, dyrektor ILiPP, są odpowiedzią na prośbę przewodniczącego Komisji Ustawodawczej Arkadiusza Myrchy, w której poseł Myrcha zaznaczył, iż ze względu na prace parlamentarne w tym zakresie Komisja Ustawodawcza chce zapoznać się z propozycjami zmian ze strony środowiska prawniczego.

W ocenie Naczelnej Rady Adwokackiej w pierwszej kolejności uwzględnione powinny zostać następujące zmiany:

- zapewnienie osobie podejrzaney zatrzymaney nawiązanie kontaktu z adwokatem (lub radcą prawnym) jeszcze przed pierwszym przesłuchaniem przez organy ścigania
- zapewnienie osobie podejrzaney pozbawionej wolności możliwości skorzystania z pomocy obrońcy z urzędu przed pierwszym przesłuchaniem
- konieczne jest także uregulowanie dostępu do obrońcy z urzędu w Polsce dla osoby poszukiwanej europejskim nakazem aresztowania wydanym przez polski sąd.
- NRA postuluje także uchylenie ograniczenia możliwości skorzystania przez skazanego z procedury przekazania kary do wykonania w innym państwie członkowskim UE
- konieczne jest uchylenie przepisu art. 168 a kpk, który w obecnym brzmieniu pozwala organom ścigania przedstawiać dowody uzyskane z naruszeniem prawa, a nawet w wyniku przestępstwa, rażąco narusza prawa podejrzanego i oskarżonego a także prowadzi do poczucia bezkarności i demoralizacji funkcjonariuszy organów ścigania.
- NRA postuluje także uchylenie przepisu pozwalającemu Prokuratorowi Generalnemu na wnoszenie kasacji wyłącznie z uwagi na niewspółmierność kary
- NRA postuluje także uchylenie art. 212-216 kodeksu karnego - dotyczących sankcji karnej za przestępstwo znieważenia i zniesławienia.
- konieczne jest wprowadzenie przepisów przewidujących wstrzymanie wykonalności postanowienia o zwolnieniu z zachowania tajemnicy prawnie chronionej (w tym adwokackiej i radcowskiej) do czasu rozpoznania zażalenia na nie.
- NRA postuluje także, by środek zapobiegawczy - zakaz wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności - zawsze stosował sąd, nie zaś prokurator.
- wśród postulatów jest także możliwość wydłużenia przez sąd czasu na wniesienie apelacji, np. do 30 dni

Z prac NRA

W marcu odbyły się cztery posiedzenia Prezydium NRA. Omawialiśmy szczegóły akcji „Bajeczni Adwokaci”, zaplanowanej na kwiecień, sprawy dotyczące informatyzacji Adwokatury, aplikacji Cyfrowa Kancelaria, propozycję organizacji Forum Aplikantów Adwokackich oraz organizację pracy redakcji „Palestry”. Prezydium NRA przyjęło uchwałę, wybierając na sekretarza redakcji czasopisma „Palestra” apl. adw. Adama Kozienia, który obecnie pełni także funkcję redaktora naczelnego czasopisma „Młoda Palestra”. Prezydium NRA przyjęło uchwałę wybierając na funkcję pełniącego obowiązki zastępcy redaktora naczelnego adw. dr Michała Bieniaka, dotychczasowego członka Kolegium Redakcyjnego pisma „Palestra”.

15 marca odbyło się spotkanie robocze izbowych koordynatorów dostępności, w którym uczestniczyli adw. Przemysław Rosati oraz adw. dr Katarzyna Golusińska, przewodnicząca Komisji ds. Równego Traktowania NRA. Samorząd adwokacki jako pierwszy powołał izbowych koordynatorów, których zadaniem jest pomoc osobom z niepełnosprawnościami.

Stanowisko Prezydium NRA dot. zastosowania środków tymczasowych wynikających z postanowień ETPCz. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwróciło się do polskiego rządu o zaprzestanie naruszania wiążących zobowiązań konwencyjnych i o niezwłoczne wykonanie środków tymczasowych wynikających z postanowienia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 6 grudnia 2022 r. Uchwałę w tej sprawie podjęto podczas posiedzenia Prezydium NRA 2 marca.

Prezydium przypomina, że ETPCz przychyliła się do wniosków o zastosowanie środków tymczasowych tylko w wyjątkowych wypadkach, gdy brak ich zastosowania realnie naraża skarżącego na ryzyko nieodwracalnej szkody. Nie może być żadnych wątpliwości, że postanowienia te są wiążące i powinny być wykonywane przez wszystkie Państwa należące do Rady Europy.

Działalność publiczna

Naczelna Rada Adwokacka zawarła porozumienie o współpracy z Urzędem Patentowym RP. Dokument podpisała ze strony Urzędu Patentowego prezes Edyta Demby-Siwiek. Zobowiązaliśmy się do współdziałania przy edukacji i świadomości prawnej, a także przy tworzeniu spójnych i przemyślanych przepisów z zakresu prawa własności przemysłowej.

Celem porozumienia jest także szkolenie profesjonalistów świadczących usługi z tego zakresu. NRA i Urząd Patentowy będą organizować wspólne kongresy, seminaria, konferencje, kursy i szkolenia, a

także spotkania i konkursy oraz inne inicjatywy dotyczące zagadnień prawa własności przemysłowej.

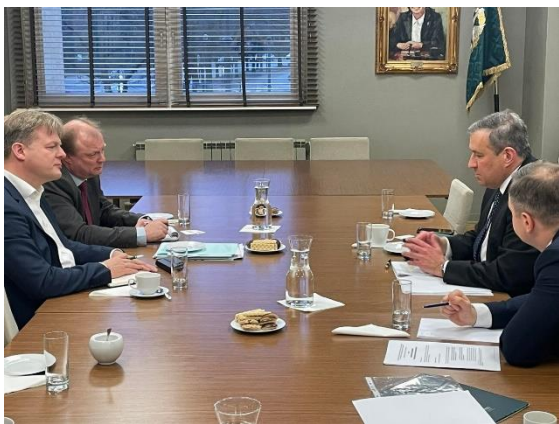

Adw. dr Anna Wilińska-Zelek została Adwokatką Roku 2022. Pani Mecenasa została wyróżniona za swoją działalność dydaktyczną oraz działalność społeczną, ukierunkowaną na pomoc dzieciom i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2022 r. Pani Mecenasa aktywnie zaangażowała się też w organizację wsparcia dla obywaterek i obywateli z Ukrainy, m.in. szkoląc adwokatki i adwokatów w zakresie prawa migracyjnego oraz udzielania najpotrzebniejszej pomocy prawnej. Kapituła

Konkursu przyznała też wyróżnienia: dla adw. Alicji Zielińskiej-Eisen, dla adw. Aleksandry Kursy i dla adw. Anny Wojnusz. Nagroda specjalna od Prezesa NRA trafiła do adw. dr hab. Lucyny Staniszewskiej. Ogłoszenie wyników Konkursu miało miejsce 8 marca w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej.

Współpraca zagraniczna

Przedstawiciele Delegacji Komisji Monitoringowej Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy (ZPRE) spotkali się 13 marca w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej z adw. Bartoszem Grohmanem, wiceprezesem NRA oraz adw. Wojciechem Bagińskim, przewodniczącym Komisji Zagranicznej przy NRA. Celem rozmowy była analiza stanu zagrożeń dla reguł funkcjonowania demokratycznego państwa prawa i stanu praworządności. W skład delegacji weszli Pan Pieter Omtzigt (parlamentaryzista, Królestwo Niderlandów, EPP), pan Bas Klein, Zastępca Sekretarza Komisji

Monitoringowej, oraz Pani Anna Trębaczkiwicz, sekretarz Delegacji Sejmu i Senatu do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.

W krajowych konsultacjach do Sprawozdania nt. Praworządności w UE w 2023 Adwokaturę Polską reprezentował 16 marca adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA. W roboczym spotkaniu przedstawiciele Komisji Europejskiej wzięli udział przedstawiciele polskich samorządów prawniczych i przedstawicielem Wolnych Sądów.

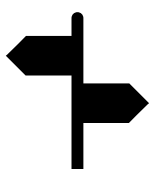
Tematem tegorocznego spotkania było omówienie sytuacji związanej z praworządnością w ramach corocznego przeglądu stanu praworządności we wszystkich państwach członkowskich UE. Spotkanie

zorganizowane było w ramach krajowych konsultacji poprzedzających przygotowanie sprawozdania Komisji Europejskiej na temat stanu praworządności w UE w roku 2023.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej zadawali szereg pytań zarówno o ostatnie uregulowania normatywne, jak i przede wszystkim praktykę. W spektrum zainteresowania Komisji Europejskiej była, jak co roku, niezależność prawników i omówienie mechanizmów ingerujących w tę niezależność, jak też kwestie naruszania tajemnicy adwokackiej. Komisja Europejska była szczególnie zainteresowana zwalczaniem korupcji i procesami legislacyjnymi dotyczącymi ostatnich zmian w kodeksie karnym.

KWIECIEŃ

W kwietniu przesłałem informację Komisarzowi do spraw rynku wewnętrznego Komisji Europejskiej, Thierry Bretonowi, o kolejnym etapie prac nad zmianami w Kodeksie Etyki Adwokackiej. Chodzi o zmiany w zakresie korzystania przez adwokatów z reklamy i informacji handlowej, zgodnie z przepisami dyrektywy usługowej. Kolejny etap to przedstawienie projektu zmian wraz z uzasadnieniem do konsultacji wewnętrznych i zewnętrznych. Konsultacje są w toku i będą trwały do 27 kwietnia br. Wcześniej stanowisko NRA odnośnie do możliwej skargi Komisji Europejskiej do TSUE przeciw Polsce, Malcie i Słowenii za niewdrożenie dyrektywy usługowej, Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, przekazał do Komisji Europejskiej 3 marca br.

Wystąpiłem do sądów penitencjarnych w całym kraju z wnioskami o dokonanie kontroli w sprawie realizacji praw osadzonych do korzystania z telefonu w celu kontaktów m.in. z obrońcami i pełnomocnikami. Poinformowałem także o tym gen. Jacka Kitlińskiego, dyrektora generalnego Służby Więziennej w piśmie, przesłanym 3 kwietnia br. To już druga moja interwencja w tej sprawie, poprzednia miała miejsce w październiku 2022 r. Wewnętrzne porządki zakładów karnych i praktyka stosowana w jednostkach penitencjarnych ograniczają bowiem prawa osadzonych do skorzystania z telefonu do jednego połączenia w tygodniu. Jest to sprzeczne z obowiązującymi przepisami – rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości oraz Kodeksem karnym wykonawczym.

Zmiana całego systemu wynagradzania adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu jest konieczna i nieunikniona. Zaznaczyłem to w piśmie skierowanym 25 kwietnia do ministra Zbigniewa Ziobry.

To była moja reakcja na wypowiedź wiceministra Sebastiana Kalety dla Polskiej Agencji Prasowej, dotyczącą zamiaru dokonania korekt stawek wynagrodzeń pełnomocników za świadczenie pomocy prawnej z urzędu. W piśmie do ministra po raz kolejny wskazałem, że Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości regulujące wysokość wynagrodzeń za świadczenie pomocy prawnej urzędu

obowiązuje – bez większych zmian – już od ponad 8 lat, zaś zasadnicza wysokość stawek od ponad 20 lat. Ma to szczególne znaczenie w świetle obecnych warunków ekonomicznych, utrzymującego się bardzo wysokiego poziomu inflacji i wciąż rosnących cen towarów i usług. Analizując wysokość stawek adwokackich, warto przywołać dane dotyczące wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w Polsce, która w 2002 roku wynosiła 760 zł netto, w 2015 roku wynosiła 1 286,16 zł netto, a od 1 lipca 2023 roku będzie wynosić 2 783,86 zł netto. Te dane obrazują skalę zachodzących zmian dotyczących wynagradzania za świadczenie pracy, które nie obejmują jednak pełnomocników i obrońców z urzędu przydzielanych osobom będącym w trudnej sytuacji materialnej, którym taką pomoc ma zapewniać i opłacać Państwo. Stawki za urzędówki często nie gwarantują nawet zwrotu kosztów dojazdów na rozprawę. Praca adwokatów w sprawach z urzędu jest niezbędna i gwarantuje równy dostęp obywateli do sprawiedliwego sądu, nie jest jednak postrzegana jako istotny element wymiaru sprawiedliwości, biorąc pod uwagę wysokość otrzymywanego przez adwokatów z tego tytułu wynagrodzenia. To także wyraźny sygnał dla obywateli, że jeśli nie stać ich na adwokata z wyboru, Państwo nie zapewni im adekwatnie opłaconej, profesjonalnej pomocy prawnej z urzędu.

Z prac NRA

W kwietniu Prezydium NRA obradowało trzy razy.

Prezydium przyjęło uchwałę, w której wybiera na funkcję redaktora naczelnego czasopisma Adwokatury Polskiej „Palestra” adw. dr. Michała Bieniaka. Omawialiśmy sprawy organizacyjne dotyczące III Kongresu Prawników Polskich w Gdańsku oraz posiedzenia Standing Committee CCBE w Warszawie. Prezydium NRA omówiło szczegóły umowy pomiędzy Naczelną Radą Adwokacką i Fundacją Adwokatury a Wolters Kluwer Polska w sprawie przygotowania i udostępnienia narzędzi cyfrowych do prowadzenia praktyki adwokackiej „Cyfrowa kancelaria”.

Działalność publiczna

#bajeczniAdwokaci

W kwietniu ruszyła akcja #BajeczniAdwokaci

Kim jest adwokat i na czym polega jego praca? – odpowiedzi na te pytania przedszkolaki i uczniowie młodszych klas szkół podstawowych znajdą w bajce „Leśne sprawy Misia Adwokata”. Książka została wydana przez Naczelną Radę Adwokacką. Bajkę w 1523 placówkach edukacyjnych w całym kraju czytać będą adwokaci i aplikanci adwokaccy, którzy odpowiedzą też na dodatkowe pytania dzieci.

Akcję czytania książeczki w przedszkolach i szkołach, pod hasłem #BajeczniAdwokaci, przygotowała Naczelna Rada Adwokacka przy wsparciu Fundacji Adwokatury. Pierwsze spotkania adwokatów i młodych Czytelników odbyły się 3 kwietnia. Bajkę o Misiu Adwokacie i jego leśnych przyjaciółach usłyszy 110 tysięcy dzieci w całym kraju.

Jednocześnie ruszyła sprzedaż książeczki "Leśne sprawy Misia Adwokata". Książka została wydana na zlecenie Naczelnej Rady Adwokackiej jako jedna z inicjatyw Komisji Wizerunku NRA. Książkę można zakupić na stronie internetowej www.sklep.adwokatura.pl. Dochód wspiera Fundację Adwokatury.

Obok książeczki sprzedawana jest pluszowa zabawka, wzorowaną na bohaterze książeczki "Leśne sprawy Misia Adwokata".

Oferta w ciągu roku stopniowo poszerzała się o kolorowanek, kubki, breloczki, puzzle oraz odzież z Misiem Adwokatem.

„Dzień Adwokata na Uczelni” to akcja przeprowadzana przez NRA w listopadzie, ale niektóre uczelnie, jak Uniwersytet Warszawski, organizują go wiosną. Dlatego w kwietniu, razem z adw. Dorotą Kulińską, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych oraz adwokatami i aplikantami adwokackimi Izby warszawskiej, wziąłem udział w Dniu Adwokata na UW pod hasłem „Adwokatura? – wybieram świadomie”.

Aplikacja adwokacka

17 kwietnia 2023 r. zakończyły się II Ogólnopolskie Repetytoria Przedegzaminacyjne organizowane przez Komisję Aplikacji Adwokackiej Naczelnej Rady Adwokackiej. Repetytoria zostały zorganizowane po raz drugi po otrzymaniu bardzo pozytywnych ocen od aplikantów, którzy wzięli udział w pierwszej ich edycji w 2022 r. Egzamin adwokacki odbędzie się w dniach 25-28 kwietnia 2023 r. Dodatkowo w ramach repetytoriów została zwiększona liczba zajęć oraz dodano nowe zajęcia.

W ramach repetytoriów w 2023 roku odbyły się:

- 13 wykładów i 8 warsztatów z wszystkich pięciu przedmiotów egzaminacyjnych,
- 4 sesje Q&A,
- 4 zajęcia „ostatnia powtórka”,
- 4 zajęcia dedykowane omówieniu symulacji egzaminu
- zajęcia organizacyjne „Egzamin adwokacki – jak i z czego się uczyć” oraz „Egzamin adwokacki – oczami zdającego i egzaminatora”.

Została także zorganizowana online pełna symulacja egzaminu adwokackiego. Łączna liczba jednostek dydaktycznych wyniosła 116, co daje aż 87 godzin zegarowych zajęć. Nagrania z większości zajęć są dostępne na e-Palestrze

Współpraca z zagranicą

Adwokaci z Polski zostali wyłączeni z części praktycznej egzaminu SQE2 w Anglii i Walii

Dzięki działaniom Komisji ds. Zagranicznych przy NRA adwokaci z Polski zostali wyłączeni z obowiązku zdawania części praktycznej egzaminu SQE2 w Anglii i Walii. Zespół ds. edukacji i szkoleń przy SRA (Solicitors Regulation Authority) uznał, iż wskutek złożonego wniosku dysponuje wystarczającymi informacjami, aby podjąć decyzję o całkowitym zwolnieniu polskich adwokatów z tej części egzaminu (SQE2), co znacznie upraszcza drogę dla polskich adwokatów do uzyskania tytułu Solicitora w Anglii i Walii. Osoby odpowiedzialne za projekt to adw. Małgorzata Krzyżowska, adw. Wojciech Bagiński, przewodniczący Komisji ds. Zagranicznych NRA

Porozumienie o współpracy między NRA a NYSBA

Uroczyste podpisanie porozumienia pomiędzy Naczelną Radą Adwokacką oraz NYSBA odbyło się 29 marca 2023 r. podczas konferencji New York State Bar Association (NYSBA), zorganizowanej w Warszawie. Naczelną Radę Adwokacką reprezentował adw. Wojciech Bagiński, przewodniczący Komisji ds. Zagranicznych NRA (który jest również adwokatem w Nowym Jorku).

NYSBA zostało założone w 1876 r. w celu kultywowania nauk prawnych, promowania reform prawa, ułatwiania sprawowania wymiaru sprawiedliwości oraz podnoszenia standardów uczciwości, honoru, umiejętności zawodowych i uprzejmość w zawodzie prawniczym.

Analogiczne porozumienie zostało zawarte przez Izbę Warszawską, reprezentowaną przez dziekana adw. Mikołaja Pietrzaka, adw. dr Kamila Szmidę, przewodniczącego Komisji ds. sekcji tematycznych, członka Okręgowej Rady Adwokackiej oraz adw. Joannę Iwanicką, przewodniczącą Sekcji Prawa Amerykańskiego i Brytyjskiego.

MAJ

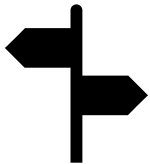

Postulaty ws. wynagrodzeń za urzędówki do Ministra Sprawiedliwości

W maju skierowałem do ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry kolejne postulaty Adwokatury z konkretnymi, uzasadnionymi propozycjami zmian wysokości stawek wynagrodzeń pełnomocników za świadczenie pomocy prawnej z urzędu oraz inne wymagające zmian rozwiązania dotyczące świadczenia pomocy prawnej z urzędu. Wskazałem, że w demokratycznym państwie prawa zasadą powinno być konsultowanie wypracowywanych uregulowań prawnych z podmiotami, których projektowane rozwiązania bezpośrednio dotyczą. Dlatego - wobec braku realnych i konkretnych działań Ministerstwa Sprawiedliwości - przesałem postulaty środowiska adwokackiego, które dotyczą propozycji urealnienia stawek za czynności adwokackie oraz ujednoczenia stawek w sprawach z urzędu i z wyboru, uporządkowania i ujednoczenia zasad ustalania niezbędnych i udokumentowanych wydatków adwokata ustanowionego z urzędu oraz zaliczkowego wypłacania wynagrodzenia, w tym wypłaty zaliczki na wydatki, a także wprowadzenia corocznej waloryzacji stawek.

W piśmie znalazło się siedem postulatów:

1. Urealnienie stawek za czynności adwokackie oraz ujednoczenie stawek w sprawach z urzędu i z wyboru.
2. Szczegółowe określenie „niezbędnych i udokumentowanych wydatków adwokata ustanowionego z urzędu”.
3. Zaliczkowa wypłata wynagrodzenia, wypłata zaliczki na wydatki.
4. Wprowadzenie dodatkowego wynagrodzenia za czynności podjęte przed wniesieniem pozwu oraz za udział pełnomocnika w postępowaniu mediacyjnym
5. Wprowadzenie wynagrodzenia dodatkowego w wysokości 20% stawki podstawowej za kolejne terminy rozpraw w sprawach cywilnych.
6. Ustalenie wynagrodzenia dodatkowego w wysokości 20% stawki podstawowej za udział adwokata w każdej czynności na etapie postępowania przygotowawczego.
7. Wprowadzenie zapisu dotyczącego corocznej waloryzacji przyjętych stawek.

NRA zniosła całkowite zakazy korzystania z informacji handlowych przez adwokatów

Wszelkie całkowite zakazy dotyczące korzystania z informacji handlowych przez adwokatów zostały zniesione. Przy czym wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące treści zamieszczanych w przekazywanych informacjach. Przepisy Kodeksu Etyki Adwokackiej dotyczące informacji handlowej i reklamy są zgodne z wymogami art. 24 dyrektywy usługowej. Zmiany przyjęto na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej 26 maja, uchwałą.

NRA zwróciła się do Prezydenta RP o zawetowanie ustawy tzw. Lex Tusk

Naczelna Rada Adwokacka zwróciła się do Prezydenta RP Andrzeja Dudy o zawetowanie ustawy z 14 kwietnia 2023 r. o powołaniu Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007 – 2022. Taka decyzja – według NRA - będzie dowodem na to, że Prezydent RP stoi na straży Konstytucji RP, w tym na straży praw i wolności obywatelskich oraz dba, przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów prawnych, o właściwy poziom legislacji wymagany w demokratycznym państwie prawnym. Zdaniem NRA uchwalona ustawa nie powinna zaistnieć w demokratycznym państwie prawnym. Narusza konstytucyjne standardy i zasady stanowiące fundament ustrojowy Rzeczypospolitej Polskiej oraz gwarancje praw i wolności obywatelskich. Uchwałę w tej sprawie przyjęto przez aklamację na posiedzeniu plenarnym NRA 28 maja.

W ocenie NRA, uchwalona ustawa jest jaskrawym i oczywistym przykładem legislacyjnego bezprawia. Narusza konstytucyjne standardy i zasady stanowiące fundament ustrojowy Rzeczypospolitej Polskiej oraz gwarancje praw i wolności obywatelskich. Nie powinna zaistnieć w demokratycznym państwie prawnym.

NRA wystosowała krytyczną opinię NRA do projektu zmian organizacji i trybu postępowań przed TK

Wskazaliśmy, że proponowane w projekcie ustawy zmiany organizacji i trybu postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym mają charakter epizodyczny. Na taki instrumentalny charakter ustawy nie można wyrazić zgody. Konsekwencją mogłoby być dokonywanie dalszych epizodycznych modyfikacji w ustawie o organizacji i trybie postępowania przed TK, w zależności od chwilowego zapotrzebowania na doraźne zorganizowanie pracy Trybunału.

Opinię przygotował adw. Mariusz Godlewski, członek Zespołu "Wymiar Sprawiedliwości w Polsce - Adwokatura dla przyszłości" Instytutu Legislacji i Prac parlamentarnych przy NRA.

NRA apeluje o odrzucenie projektu nowelizacji ustawy o służbie cywilnej

Projekt nowelizacji ustawy o służbie cywilnej narusza przepisy Konstytucji, wprowadzając odpowiedzialność zbiorową w stosunkach pracy, ograniczenia w dostępie do służby publicznej, w wolności wyboru zawodu i miejsca pracy.

Pozbawia też obywateli prawa do sądowej kontroli arbitralnej decyzji ustawodawcy. Naczelna Rada Adwokacka apeluje o odrzucenie procedowanego przez Sejm projektu ustawy jako niezgodnego z przepisami Konstytucji RP, naruszającego interes publiczny i wymierzonego w słuszny interes obywateli. Uchwałę w tej sprawie podjęto podczas posiedzenia plenarnego NRA 26 maja.

Senacka Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji kontynuowała prace nad petycją Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie projektu ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej. Projekt ustawy NRA zakłada, że pomoc prawna w Polsce (doradztwo prawne, reprezentacja przed sądami, prokuratorami i w komisariatach policji, a także np. wobec zakładów ubezpieczeń) powinna być wykonywana przez profesjonalistów, tj. adwokatów i radców prawnych.

Podczas posiedzenia senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji 31 maja br. Adwokatūrę reprezentowała adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac parlamentarnych przy NRA. Przedłożyła zmodyfikowany projekt ustawy NRA oraz opinię prawną odpierającą między innymi zarzuty niekonstytucyjność rozwiązań zaproponowanych przez Naczelną Radę Adwokacką w projekcie ustawy.

Po długiej i emocjonującej dyskusji Komisja postanowiła kontynuować prace nad petycją, uzyskując uzupełniające opinie zainteresowanych podmiotów odnośnie do zmodyfikowanego projektu ustawy o szczególnych zasadach prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej.

Tymczasowe aresztowanie w ocenie adwokatów – raport NRA

Przepisy dotyczące tymczasowego aresztowania (TA) w Polsce są nieprawidłowo sformułowane, a standardy stosowania TA – niezadowolające. Wyniki są niepokojące szczególnie dla obywateli. To podstawowe wnioski z badania, które zostało przeprowadzone wśród adwokatów i aplikantów adwokackich na zlecenie Naczelnej Rady Adwokackiej. Pełny raport zawiera także propozycje pilnych zmian w stanie prawnym regulującym instytucję tymczasowego aresztowania w Polsce.

Badanie wśród adwokatów i aplikantów adwokackich przeprowadzono w lutym 2023 roku w formie ankiety, na którą odpowiedziało 514 adwokatów aktualnie wykonujących zawód i aplikantów adwokackich. Badanie miało charakter anonimowy.

Wyniki są niepokojące szczególnie dla obywateli. Prawie 70% adwokatów biorących udział w badaniu wskazało, że stan prawny regulujący instytucję tymczasowego aresztowania w Polsce nie jest zadowolający. Ponad 2/3 badanych adwokatów wskazało, że aktualne przepisy dotyczące środków zapobiegawczych nie są sformułowane prawidłowo, a także negatywnie oceniło prawidłowość określenia przez ustawodawcę w art. 263 § 4 k.p.k. podstaw przedłużenia tymczasowego aresztowania. Wyjątkiem jest ocena 24 godzinnego terminu na podjęcie przez sąd decyzji o zastosowaniu tymczasowego aresztowania – prawie 60% adwokatów biorących udział w badaniu uznało, że jest on prawidłowo określony. Prawie 3/4 badanych adwokatów widzi potrzebę zmiany obowiązujących przepisów dotyczących środków zapobiegawczych. Większość uczestników badania wskazywała swoje konkretne propozycje zmian. Wskazywane przez adwokatów propozycje zmian pozwoliły wyodrębnić 17 kategorii (obszarów/ przepisów), które wymagają najpilniejszych zmian. Najczęściej wskazywanym przepisami, które powinny, zdaniem adwokatów, ulec zmianie były przepisy:

- art. 258 § 2 k.p.k., dotyczące przestanki surowej kary grożącej oskarżonemu,
- art. 263 § 3 i § 4 k.p.k, regulujące terminy stosowania TA oraz jego przedłużania,

- art. 263 k.p.k. dotyczące maksymalnego terminu stosowania aresztowania

Stosunkowo często adwokaci wskazywali również na znaczenie możliwości częstszego stosowania innego środka zapobiegawczego (art. 257 k.p.k.) oraz postulowali zmianę przepisów dot. dostępu do akt sprawy obrońcy (art. 156 par.5 i 5a k.p.k.)

Raport znajduje się na stronie www.adwokatura.pl i stał się pomocny nie tylko w adresowaniu tego problemu wśród parlamentarzystów, ale stał się bazą dla wielu materiałów prasowych i radiowych.

Nowe Technologie

Od 17 maja udostępniona została aplikacja Cyfrowa Kancelaria

Cyfrowa Kancelaria to aplikacja do zarządzania kancelarią adwokacką. Wdrożenie i korzystanie z programu jest odpłatne – symboliczna opłata 15 zł. netto/miesięcznie obowiązuje po okresie promocyjnym. To kolejny krok w cyfryzacji Adwokatury. Aplikację – której dostawcą technologicznym jest Wolters Kluwer Polska – można zamówić na stronie www.ck.adwokatura.pl

To nowe narzędzie nie tylko usprawni codzienną pracę, kontakty z klientami, ale także rozwinie komunikację z cyfrującym się wymiarem sprawiedliwości. Nowy projekt realizuje kluczowe zadania - digitalizację praktyki adwokackiej i optymalizację czynności organizacyjnych w kancelarii adwokackiej.

Umowę w tej sprawie między NRA a Wolters Kluwer podpisałem wraz z prezesem Włodzimierzem Albinem 9 maja 2023 r. Naczelna Rada Adwokacka do projektu Cyfrowej kancelarii wybrała Wolters Kluwer ze względu na istotne kryteria: wiarygodność i doświadczenie partnera, zapewnienie cyberbezpieczeństwa, co jest niezbędne przy ochronie tajemnicy, integrację z elektronicznym Systemem Obsługi Adwokatury (eSOA) oraz gwarancję systematycznego rozwoju tego narzędzia.

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej 26-28 maja 2023

To było niezwykle owocne posiedzenie.

- NRA przyjęła zmiany w Kodeksie Etyki, które znoszą wszelkie całkowite zakazy dotyczące korzystania z informacji handlowych przez adwokatów, przy czym wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące treści zamieszczanych w przekazywanych informacjach.
- Naczelna Rada Adwokacka przyjęła zmiany w Regulaminie wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach. Zmiany dotyczą dodania do form pisemnych formę elektroniczną. Adwokaci będą mogli zgłosić do okręgowych rad adwokackich brak możliwości oznaczenia lokalu, w którym wykonuje zawód.
- Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwałę, w której apeluje o odrzucenie procedowanego przez Sejm projektu nowelizacji ustawy o służbie cywilnej, jako niezgodnego z przepisami Konstytucji RP, naruszającego interes publiczny i wymierzonego w słuszny interes obywateli.
- NRA przyjęła uchwałę zwołując nadzwyczajny Krajowy Zjazd Adwokatury na 16 czerwca br. w formie zdalnej.
- NRA przez aklamację przyjęła uchwałę, w której zwraca się do Prezydenta RP o zawetowanie ustawy z 14 kwietnia 2023 r. o powołaniu Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007 – 2022.
- NRA przyjęła sprawozdanie z działalności Adwokatury wraz z informacjami problemowymi i zdecydowała o jego złożeniu Prezydentowi RP za rok 2022.
- Naczelna Rada Adwokacka przez aklamację przyjęła uchwałę, w której wyraża podziękowanie i szacunek Panu SSN dr. Michałowi Laskowskiemu, w związku z zakończeniem kadencji Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracami Izby Karnej.
- NRA przyjęła także uchwały:
  1. w sprawie zmiany uchwały NRA o ustanowieniu odznaki adwokackiej
  2. zatwierdzające wykonanie budżetu za rok 2022.
  3. zmieniającą uchwałę nr 89/2023 dot. przyznania diet samorządowych
  4. zmieniającą zasady udzielania pożyczek przez Naczelną Radę Adwokacką

5. wybierając nowego zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury

Posiedzenie odbyło się na terenie Izby Adwokackiej w Opolu, z uwagi na świętowany jubileusz 70-lecia Izby.

W maju odbyły się dwa posiedzenia Prezydium NRA

Rozmawialiśmy o pracy nad cyfryzacją Adwokatury, rozwoju eSOA, a w tym kontekście omawialiśmy szczegółowo znaczenie nowych technologii w ochronie tajemnicy adwokackiej, w tym działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa informacji objętych tajemnicą adwokacką i obrońcą, które powinny być stosowane w kancelariach oraz w praktyce wykonywania zawodu adwokata.

Pracowaliśmy nad projektami akcji promocji zawodu adwokata oraz określaliśmy stopień zaangażowania Adwokatury w projekt Tour de Konstytucja. Prace Prezydium dotyczyły także projektu sprawozdania z działalności Adwokatury wraz z informacjami problemowymi składanego Prezydentowi RP za rok 2022. Prezydium przyjęło także projekty uchwał NRA, rozpatrywane i przyjęte na majowym posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej.

Prezydium NRA o problemach z niedostateczną ochroną praw dzieci

Adwokatura Polska konsekwentnie zwracała uwagę na problemy związane z niedostateczną ochroną praw dzieci, w tym w procedurach sądowych. Brak należytej ochrony małoletnich w Polsce wynika zarówno z nieprawidłowych rozwiązań prawnych, jak i braku należytego finansowania w tym zakresie. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwraca się do Ministra Sprawiedliwości o wykorzystanie środków finansowych Funduszu Sprawiedliwości na finansowanie pomocy i edukacji w zakresie zwiększenia ochrony prawnej dzieci w Polsce, w tym m.in. poprzez finansowanie takich inicjatyw jak „Niebieska Linia”, szkolenia sędziów, prokuratorów, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych oraz nauczycieli w placówkach edukacyjnych. Uchwałę w sprawie niedostatecznej ochrony praw dzieci Prezydium NRA przyjęło przez aklamację podczas posiedzenia 11 maja 2023 r.

Treść uchwały Prezydium NRA z 11 maja br.:

W związku z tragicznymi wydarzeniami, w przebiegu których śmierć poniósł Kamil z Częstochowy, Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej wskazuje, że Adwokatura Polska konsekwentnie zwracała uwagę na problemy związane z niedostateczną ochroną praw dzieci, w tym w procedurach sądowych.

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej postanawia zasygnalizować prokuraturze prowadzącej postępowanie w sprawie śmierci Kamila zamiar przystąpienia do tego postępowania w trybie określonym w art. 90 k.p.k. i na zasadach tam wskazanych.

Jednocześnie Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej krytycznie ocenia populistyczne wypowiedzi, z których wynika, że reakcją na śmierć dziecka powinno być zaostrzenie prawa karnego z wprowadzeniem kary śmierci włącznie. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej wskazuje, że tego typu populizm penalny nie rozwiązuje problemu oraz przypomina o fundamentalnym znaczeniu zakazu stosowania kary śmierci zarówno w Polsce, jak i wszystkich państwach opartych na idei poszanowania godności ludzkiej i wynikających z niej praw człowieka.

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej wskazuje, że brak należytej ochrony małoletnich w Polsce wynika zarówno z nieprawidłowych rozwiązań prawnych, jak i braku należytego finansowania w tym zakresie. Instrumenty na tych polach posiada Minister Sprawiedliwości, dlatego Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwraca się do Ministra Sprawiedliwości o wykorzystanie środków finansowych Funduszu Sprawiedliwości na finansowanie pomocy i edukacji w zakresie zwiększenia ochrony prawnej dzieci w Polsce, w tym m.in. poprzez finansowanie takich inicjatyw jak „Niebieska Linia”, szkolenia sędziów, prokuratorów, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych oraz nauczycieli w placówkach edukacyjnych.

Działalność publiczna

Wielki sukces Misia Adwokata

#BajeczniAdwokaci w kwietniu odwiedzili prawie 5 tysięcy placówek edukacyjnych – przedszkola i młodsze klasy szkół podstawowych.

W akcję czytania dzieciom książeczki „Leśne sprawy Misia Adwokata” zaangażowało się ok. 1600 adwokatów i aplikantów adwokackich.

O przygodach mieszkańców bajkowego lasu, gdzie opiekę prawną sprawuje Miś Adwokat, usłyszało 120 tysięcy dzieci.

Sukces akcji przerósł nasze oczekiwania. Akcja, która wymagała od adwokatów i aplikantów osobistego zaangażowania i nakładu czasu, spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem.

Bardzo dziękuję Koleżankom i Kolegom, bo tylko dzięki ich pozytywnemu nastawieniu i wsparciu osiągnęliśmy

tak wiele.

Akcja #BajeczniAdwokaci, zainicjowana przez Komisję Wizerunku NRA, polegała na czytaniu książeczki „Leśne sprawy Misia Adwokata” w przedszkolach i szkołach. Adwokaci i aplikanci adwokaccy musieli sami zgłosić placówkę szkolną, ustalić z dyrekcją możliwość przeprowadzenia lekcji i poprowadzić spotkanie z dziećmi, w czasie którego oprócz czytania bajki odpowiadali na pytania.

Nowe technologie w Adwokaturze

Naczelna Rada Adwokacka podpisała porozumienie o współpracy z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową - Państwowym Instytutem Badawczym „NASK”. Współpraca obejmować będzie m.in. wspólne inicjatywy, szkolenia i konferencje z zakresu cyberbezpieczeństwa. Porozumienie podpisali adw. Przemysław Rosati, prezes NRA oraz Wojciech Pawlak, dyrektor NASK PIB. W działania objęte porozumieniem aktywnie włączony będzie Instytut LegalTech przy Naczelnej Radzie Adwokackiej.

Naczelna Rada Adwokacka przesłała do Komitetu Ministrów Rady Europy uwagi w sprawie wykonania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie praworządności Rzeczypospolitej Polskiej. Wcześniej, w listopadzie 2022 r., NRA przesłała uwagi dotyczące wykonania przez Polskę wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu w sprawie Xero Flor. NRA i Komisja Praw Człowieka przy NRA wskazują, że sytuacja opisana poprzednich uwagach nie uległa zmianie.

CZERWIEC

16 czerwca 2023

www.adwokatura.pl

ADWOKATURA
POLSKA

Nadzwyczajny
Krajowy Zjazd Adwokatury

Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Adwokatury 16 czerwca 2023 r.

Zjazd, który odbył się 16 czerwca w trybie hybrydowym, przyjął uchwały:

- zmieniająca regulamin Krajowego Zjazdu Adwokatury i Zgromadzeń Izb Adwokackich tak, by mogły się odbywać formie zdalnej (hybrydowej)
- zmieniająca liczbę członków i zastępców członków Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz sądów dyscyplinarnych
- dotyczącą ochrony wartości demokratycznych i zachęcającą obywateli do czynnego udziału w wyborach parlamentarnych.

Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Adwokatury został zwołany podczas posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej 28 maja br.

1) Uchwała dotycząca zmiany regulaminu Krajowego Zjazdu Adwokatury i Zgromadzeń Izb Adwokackich

W uchwale zaznacza się, że Zgromadzenie lub Zjazd odbywa się w trybie stacjonarnym.

Zmiana dotyczy możliwości przeprowadzania Krajowego Zjazdu Adwokatury oraz Zgromadzeń Izb Adwokackich w formie stacjonarnej lub zdalnej (hybrydowej), w przypadku, gdy odbycie zgromadzenia lub Zjazdu w trybie stacjonarnym nie jest możliwe lub jest nadmiernie utrudnione. Uprawnieni do udziału w Zjeździe lub Zgromadzeniu dokonują wyboru formy tego udziału.

Zwołanie zgromadzenia lub Zjazdu w trybie zdalnym lub w trybie hybrydowym wymaga uchwały podjętej przez organ zwołujący większością co najmniej $\frac{3}{4}$ głosów.

Zgromadzenie może być zwołane w wyznaczonym miejscu na obszarze izby, a Zjazd – w wyznaczonym miejscu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Naczelna Rada Adwokacka może określić: standardy bezpieczeństwa komunikacji, środki bezpośredniego porozumiewania się na odległość oraz infrastrukturę lub rozwiązania pozwalające na identyfikację uczestników na zgromadzeniu lub Zjeździe, w szczególności za pomocą hasła, loginu, tokenu, klucza, w sposób zapewniający jednokrotne oddanie głosu, a w głosowaniach tajnych – zapewniające tajność głosowania. W zakresie nieuregulowanym przez Naczelną Radę Adwokacką określenie takich standardów i wybór infrastruktury należy do zwołującego zgromadzenie”.

W regulaminie dodano także zapis, że „W nadzwyczajnym zgromadzeniu uczestniczą delegaci adwokatów niewykonujących zawodu wybrani na poprzednie zwyczajne zgromadzenie.”

2) Uchwała w sprawie ustalenia liczby członków i zastępców członków Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz sądów dyscyplinarnych

W uchwale ustala się liczbę członków Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i ich zastępców na 39 członków Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i 6 zastępców.

Ustala się liczbę członków sądów dyscyplinarnych i ich zastępców w izbach zrzeszających:

- 1) do 600 adwokatów na 14 członków sądu dyscyplinarnego i 2 zastępców,
- 2) od 601 do 2000 adwokatów na 20 członków sądu dyscyplinarnego i 3 zastępców,
- 3) od 2001 do 3000 adwokatów na 27 członków sądu dyscyplinarnego i 4 zastępców,
- 4) powyżej 3000 adwokatów na 33 członków sądu dyscyplinarnego i 6 zastępców.

2. Zgromadzenie izby adwokackiej na wniosek prezesa sądu dyscyplinarnego izby adwokackiej może dokonać wyboru dodatkowych członków sądu dyscyplinarnego, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą zapewnienia prawidłowego i sprawnego biegu postępowań dyscyplinarnych w tym sądzie.

3) Uchwała dotycząca ochrony wartości demokratycznych i zachęcająca obywateli do czynnego udziału w wyborach parlamentarnych.

W uchwale Krajowy Zjazd Adwokatury apeluje do wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od przekonań politycznych, aby czynnie uczestniczyli w procesie wyborczym, wykorzystując swoje prawo do głosowania.

Wybory parlamentarne stanowią fundament demokracji i umożliwiają obywatelom wyrażenie swojej woli w kształtowaniu Państwa.

Krajowy Zjazd Adwokatury zachęca wszystkich obywateli do dokonywania wyborów tych kandydatów, którzy wykazują szacunek i poszanowanie dla wartości konstytucyjnych, wartości europejskich, praw i wolności osobistych.

Apeluje, by przy wyborze przedstawicieli władzy ustawodawczej obywatele kierowali się przede wszystkim dobrem wspólnym, stabilnością prawną naszego Państwa oraz gwarancją rządów prawa i przestrzegania praworządności.

Krajowy Zjazd Adwokatury podkreśla przy dokonywanych wyborach wagę poszanowania praw mniejszości. Obywatele powinni wybierać kandydatów, którzy respektują i chronią prawa wszystkich grup społecznych, w tym mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych, seksualnych i innych. Ochrona praw mniejszości jest fundamentem demokratycznego społeczeństwa opartego na zasadzie równości i sprawiedliwości.

Krajowy Zjazd Adwokatury podkreśla znaczenie członkostwa Polski w Unii Europejskiej dla rozwoju Państwa i obywateli oraz wskazuje, że wybór kandydatów, którzy opowiadają się za pozostaniem Polski w Unii Europejskiej i współpracą z innymi państwami członkowskimi stanowi fundament i rację stanu Rzeczypospolitej Polskiej.

Krajowy Zjazd Adwokatury zwraca uwagę na konieczność wyboru kandydatów, którzy gwarantują rządy prawa i przestrzeganie praworządności, a także dotrzymanie zobowiązań międzynarodowych przez Rzeczpospolitą Polską. Przestrzeganie prawa oraz wierność zobowiązaniom międzynarodowym stanowi fundament demokratycznego państwa prawnego i buduje zaufanie zarówno wewnątrz kraju, jak i na arenie międzynarodowej.

Krajowy Zjazd Adwokatury apeluje do obywateli, aby w swoich wyborach brali pod uwagę również interesy przyszłych pokoleń. Podejmowane decyzje wyborcze będą miały wpływ na jakość życia przyszłych pokoleń, sposób funkcjonowania państwa i systemu wymiaru sprawiedliwości.

Krajowy Zjazd Adwokatury zobowiązuje członków Adwokatury do szerzenia świadomości prawnej w społeczeństwie i informowania obywateli o znaczeniu udziału w wyborach oraz dokonywaniu wyborów zgodnych z wartościami konstytucyjnymi, wartościami europejskimi, prawami i wolnościami osobistymi, poszanowaniem praw mniejszości, pozostaniem Polski w Unii Europejskiej oraz gwarancją rządów prawa i przestrzegania praworządności.

Uchwałę o wartościach demokratycznych przyjęto przez aklamację.

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zwróciło się do Premiera RP Mateusza Morawieckiego o złożenie wniosku do Rady Ministrów o uchylenie w całości rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Zdaniem Prezydium NRA, Minister Sprawiedliwości dokonał nieuprawnionego zróżnicowania stawek wynagrodzenia, inaczej traktując adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu a inaczej adwokatów działających z wyboru, mimo że rodzaj i charakter obowiązków w obydwu przypadkach jest taki sam. W uzasadnieniu Prezydium wskazuje niekonstytucyjne zapisy rozporządzenia, obejmujące brak równego wynagrodzenia za wykonywaną pracę, brak ochrony praw majątkowych, nierówne traktowanie przez władze publiczne.

Uchwałę w tej sprawie przyjęto na posiedzeniu Prezydium NRA 2 czerwca 2023 r. Argumentacja zawarta jest w załączniku do uchwały. Prezydium NRA wskazuje, że zgodnie z art. 149 ust. 2 zd. 2 Konstytucji RP Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie ministra.

Ministerstwo Sprawiedliwości w odpowiedzi na pisma Prezesa NRA: rozpoczynamy pracę nad podwyższeniem stawek za urzędówki

Ministerstwo Sprawiedliwości zamierza wszcząć prace nad nowymi rozporządzeniami w sprawie stawek za prowadzenie spraw z urzędu – zarówno dla adwokatów, jak i radców prawnych. To odpowiedź wiceministra sprawiedliwości Sebastiana Kalety na pisma Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej z 13 lutego i 24 maja. Wiceminister Kaleta zaznacza, że projekty nowych rozporządzeń MS będą przewidywały podwyższenie i zrównanie stawek dla adwokatów ustanowionych obrońcami z urzędu ze stawkami w tych samych sprawach dla adwokatów ustanowionych obrońcami z wyboru. Najpierw jednak Ministerstwo jest zobligowane do oszacowania skutków finansowych w tym zakresie.

Naczelna Rada Adwokacka negatywnie opiniuje projekt nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie składu sądu, który ogranicza liczebność tego składu z trzech do jednego sędziego w postępowaniach odwoławczych, w sprawach małżeńskich oraz w sprawach o ubezwłasnowolnienie. Taka zmiana narusza prawo do rzetelnego postępowania i jest próbą przeniesienia na trwałe kontrowersyjnych i wątpliwych rozwiązań z ustawy covidowej. Nowelizacja jest przedmiotem

posiedzenia sejmowej Komisji nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach 15 czerwca. Nowelizacji prawa cywilnego o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw w części obejmującej zmiany projektowane w ustawie Kodeks postępowania cywilnego w zakresie problematyki składu sądu budzi bardzo poważne zastrzeżenia – czytamy w opinii NRA.

Kolejny projekt ustawy NRA uwzględniony w Senacie

Senackie Komisje: Ustawodawcza oraz Praw Człowieka, Praworządności i Petycji przeprowadziły 13 czerwca pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego. Projekt nowelizacji zawiera zapisy postulowane w petycji Naczelnej Rady Adwokackiej, przygotowanej i złożonej przeze mnie w maju 2021 r. Zapisy projektu nowelizacji Kodeksu postępowania karnego zapewniają zatrzymanemu prawo do skorzystania z pomocy prawnej z urzędu w przypadku wykonywania czynności procesowych lub dowodowych na etapie zatrzymania. Przyjęcie projektowanej ustawy sprawi, że prawo dostępu adwokata do osoby podejrzewanej będzie zagwarantowane jak najszybciej po jej zatrzymaniu i w taki sposób, aby osoba ta mogła rzeczywiście i skutecznie realizować przysługujące jej prawo do obrony. Podczas posiedzenia senackich Komisji 13 czerwca br. Naczelną Radę Adwokacką reprezentowała adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych przy NRA.

Zgodnie z zapisami projektu nowelizacji, gwarancja kontaktu każdej osoby zatrzymanej z obrońcą już od samego początku zatrzymania byłaby skutecznym mechanizmem chroniącym zatrzymanych przed ewentualnymi nieprawidłowymi czynnościami ze strony organów państwa. Sprawozdawcą projektu ustawy na posiedzeniu Senatu będzie wicemarszałek Senatu Gabriela Morawska-Stanecka.

NRA przedstawiła w Senacie legislacyjne propozycje zmian rynku odszkodowawczego

Naczelna Rada Adwokacka przedstawiła legislacyjne propozycje zmian rynku odszkodowawczego. W posiedzeniu senackiego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju 30 maja, które poświęcone było "Sytuacji ofiar wypadków drogowych – praktyka działania firm odszkodowawczych, w tym EuCo S.A.", wzięli udział adw. Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych, adw. Agata Koschel-Sturzbecher, wicedyrektor Instytutu oraz adw. Jędrzej Sokół, przewodniczący Zespołu ds. ochrony zawodu adwokata na rynku usług prawnych ILiPP. Przedstawiciele NRA zostali zaproszeni na posiedzenie przez Krzysztofa Kwiatkowskiego, przewodniczącego senackiego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju.

Podczas dyskusji zwracano uwagę na to, że rynek usług prawnych nie może być regulowany jedynie przez prawa ekonomii. Konieczne jest uregulowanie nie tylko rynku usług odszkodowawczych, ale także rynku świadczenia usług prawnych jako całości i powierzenie ich profesjonalistom, tj. adwokatom i radcom prawnym.

Polska to jeden z nielicznych krajów, w których osoba, która ukończyła 18. rok życia, może otworzyć kancelarię prawną (odszkodowawczą czy frankową), bez względu na swoje wykształcenie.

Z prac NRA

Naczelna Rada Adwokacka wydała opinię do przedstawionego przez Prezydenta RP projektu nowelizacji ustawy o Państwowej Komisji ds. badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022. W ocenie NRA projekt nie rozwiązuje najważniejszego problemu niekonstytucyjności ustawy o Komisji ds. badania wpływów rosyjskich. Projekt nie uwzględnia orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Projekt w sposób systemowy narusza zobowiązania traktatowe wynikające z członkostwa Polski w UE. W tym kształcie projekt nie zasługuje na aprobatę i nie powinien być przedmiotem dalszych prac. Autorką opinii jest adw. dr Monika Haczkowska, członek Zespołu "Wymiar sprawiedliwości - Adwokatura dla przyszłości" NRA. W opinii NRA stwierdza, że prezydencki projekt nowelizacji nie rozwiązuje najważniejszego problemu niekonstytucyjności ustawy o Komisji ds. badania wpływów rosyjskich.

Jednocześnie Projekt nie uwzględnia orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które podważyły status sędziów zasiadających w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego stwierdzając, że nie spełniają oni „wymogów niezależnego sądu”.

CCBE wezwała do niezwłocznego uchylecia przez polski Parlament ustawy o powołaniu państwowej komisji do badania wpływu Rosji na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (tzw. lex Tusk). Główną obawą CCBE jest to, że na skutek stosowania zapisów ustawy prawo do tajemnicy zawodowej nie będzie respektowane. Stanowisko Rada Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy zostało przyjęte 30 czerwca na wniosek polskiej delegacji, w skład której wchodzi: adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA i przewodniczący polskiej delegacji w CCBE, mec. Maria Ślęzak i mec. Dr Dariusz Gibaszewicz z ramienia KIRP. Sesja Plenarna CCBE odbyła się w greckiej Chanii.

W czerwcu zwróciłem się do premiera Mateusza Morawieckiego i ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry, wskazując na to, że adwokaci otrzymują trzykrotnie niższe stawki za „urzędówki” niż opłaty ustalone w przypadku zastępstwa przez radców Prokuraturii RP. Takie są wnioski po lekturze rozporządzenia z 21 czerwca 2023 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie osób prawnych zastępowanych przez Prokuraturę Generalną Rzeczypospolitej Polskiej oraz opłat ponoszonych za usługi prawne świadczone przez Prokuraturę Generalną RP, a także opłat za przeprowadzenie postępowania przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej RP.

Różnica w stawkach za sprawy majątkowe prowadzone w pierwszej instancji to aż trzykrotnie wyższe stawki dla radców Prokuraturii, w porównaniu ze stawkami adwokackimi. Różnicowanie sytuacji adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu i radców Prokuraturii Generalnej RP, poprzez określenie różnej wysokości opłat za takie same sprawy i w takich samych postępowaniach, narusza zasadę równości wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP i zasadę zakazu dyskryminacji wynikającą z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP.

W czerwcu 2023 r. Prezydium NRA obradowało trzy razy

Prezydium spotkało się m.in. z przewodniczącymi kilku komisji i zespołów działających przy NRA, celem omówienia projektów realizowanych przez komisje. Prezydium wybrało skład redakcji Młodej Palestry na kolejną kadencję. Prezydium NRA przyjęło uchwałę, wyznaczając termin próbnego egzaminu adwokackiego na 2, 3, 9 i 10 grudnia 2023 r. Podczas posiedzenia 2 czerwca Prezydium przyjęło uchwałę, w której zwraca się do Premiera RP Mateusza Morawieckiego o złożenie wniosku do Rady Ministrów o uchylenie w całości rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Prezydium na czerwcowych posiedzeniach przyjęło także uchwały w sprawach: przyjęcia tekstu jednolitego Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu; przyjęcia tekstu jednolitego Regulaminu wykonywania zawodu adwokata w kancelarii indywidualnej lub spółkach; przyjęcia tekstu jednolitego uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 15 października 1972 r. o ustanowieniu odznaki adwokackiej; przyjęcia tekstu jednolitego „Zasad udzielania pożyczek przez Naczelną Radę Adwokacką”

Działalność publiczna

Stosowanie tymczasowego aresztowania w Polsce - wspólne stanowisko NRA i HFPC

Naczelna Rada Adwokacka (NRA) wraz z Helsińską Fundacją Praw Człowieka (HFPC) wystosowały do Komitetu Ministrów Rady Europy pismo dotyczące wykonywania przez polskie władze orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z grupy *Burża przeciwko Polsce* dotyczącej przedłużającego się stosowania aresztowania tymczasowego.

Zdaniem autorów, pomimo deklaracji przedstawionych w raporcie polskiego rządu z marca 2023 r. i tego, że od wydania orzeczenia przez ETPC minęło 5 lat, do tej pory nie wprowadzono w tym zakresie niezbędnych zmian w praktyce ani na gruncie legislacyjnym. Pismo wskazuje więc na potrzebę dalszego monitorowania wykonywania orzeczeń przez Komitet Ministrów RE.

W piśmie przedstawiciele NRA i HFPC tłumaczą, że nadmiernie długotrwałe stosowanie tymczasowego aresztowania pozostaje w Polsce problemem systemowym, a zmiany legislacyjne nie zmiernają do ograniczenia nadużyć w stosowaniu tego środka zapobiegawczego mimo kolejnych orzeczeń ETPC stwierdzających naruszenie art. 5 ust. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Uzasadnienia postanowień sądowych o przedłużeniu stosowania tymczasowego aresztowania cechuje lakoniczność i powtarzalność. Rośnie również średnia liczba osób tymczasowo aresztowanych, w tym osób tymczasowo aresztowanych na długie okresy (ponad 12 miesięcy). Sądy przychylają się zazwyczaj do wniosków prokuratury o zastosowanie lub przedłużenie tego środka zapobiegawczego, sporadycznie

natomiast uznają zażalenia obrońców. Wiąże się to także z przewlekłością postępowań sądowych i przygotowawczych – liczba postępowań przygotowawczych trwających ponad 5 lat stale rośnie.

Od 4 czerwca rozpoczęła się trzecia edycja projektu Tour de Konstytucja, którego Naczelna Rada Adwokacka była partnerem i głównym darczyńcą.

Podczas 100 Przystanków przez cztery miesiące rozmawiano o Konstytucji, prawach obywatelskich, praworządności, demokracji i prawach wyborczych. Hasłem III edycji TdeK było "Głosuję na Polskę". Projekt organizuje Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych

III Kongres Prawników Polskich miał miejsce w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku 24 czerwca.

Podczas wystąpień inauguracyjnych w imieniu Adwokatury Polskiej mówiłem:

My adwokaci mamy szczególną powinność dbania o prawa i wolności obywatelskie. Wtedy, kiedy stajemy przed sądami, w prokuraturach, gdy jesteśmy z naszymi klientami, z obywatelami.

Dlatego wektorem odbudowy wymiaru sprawiedliwości musi być interes obywatela, to on ma kształtować rozwiązania praworzędne, kształtować sprawny wymiar sprawiedliwości, zapewniać niezależną należycie wynagradzaną pomoc prawną, świadczoną przez prawników w ramach autonomicznych zawodów zaufania publicznego

Spotykamy się w Gdańsku, w szczególnym miejscu w historii budowania państwa demokratycznego. Także w szczególnym momencie. 30 lat temu Polska przystąpiła do Rady Europy. Zaciągnęliśmy międzypokoleniowe zobowiązanie budowania naszego kraju na fundamentach praworządności, demokracji i praw człowieka. Życzę Państwu i sobie, by naprawa wymiaru sprawiedliwości była oparta o wspólne działania całego środowiska prawniczego, bez faworyzowania partykularnych interesów jakiegokolwiek grupy zawodowej.

Czerpmy z inspiracji Sierpnia '80, z Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka w odbudowie wymiaru sprawiedliwości, by był niezależny i obywatelski.

Na inauguracji Kongresu przemawiali także prezes Krajowej Rady Radców Prawnych Włodzimierz Chróścik, prezes Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia Krystian Markiewicz, prezes Stowarzyszenia Prokuratorów „Lex super omnia” Katarzyna Kwiatkowska oraz zaproszeni goście:

Prezes Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej Koen Lenaerts, profesor Margaret L. Satterthwaite z New York University School of Law, Prezydent Gdańska Aleksandra Dulciewicz i były Rzecznik Praw Obywatelskich profesor Adam Bodnar.

LIPIEC

W lipcu Adwokatura Polska poniosła bolesną stratę, niespodziewanie zmarł adw. Jerzy Zięba, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Kielcach

Pan Mecenas Jerzy Zięba był cenionym adwokatem, bardzo zaangażowanym w życie samorządu adwokackiego – od 2004 roku był wybierany na delegata na Krajowe Zjazdy Adwokatury, w NRA pełnił funkcję członka Prezydium NRA. Mocno związany z kieleckim samorządem adwokackim, był twórcą i redaktorem naczelnym kwartalnika „Palestra Świętokrzyska”, wydawanego od roku 2007 przez Świętokrzyską Izbę Adwokacką. Należał także do

Kolegium Redakcyjnego czasopisma Adwokatury Polskiej „Palestra”. Znany z miłości do sportu, propagator sportowej integracji w Adwokaturze. Uhonorowany odznaką Adwokatura Zasłużonym w 2008 r.

Nieakceptowalne jest atakowanie adwokata z tego powodu, że podjął się udzielenia pomocy prawnej, w sprawie budzącej zainteresowanie opinii publicznej.

W lipcu konieczne było wsparcie dla adw. Kamili Ferenc, atakowanej przez TVP Info za wykonywanie zawodu adwokata. W stanowisku przypominałem, że rolą adwokata jest niesienie pomocy prawnej każdemu, kto jej potrzebuje. Prezentowanie informacji atakujących adwokata z powodu udzielanej pomocy prawnej jest przejawem braku elementarnej wiedzy na temat roli Adwokatury i adwokatów w funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości, roli, jaką Adwokatura i adwokaci realizują w interesie obywateli.

Spotkanie Prezesa NRA w Ministerstwie Sprawiedliwości ws. wysokości "urzędówek"

17 lipca spotkałem się z wiceministrem sprawiedliwości Sebastianem Kaletą, by przedstawić postulaty Adwokatury dotyczące urealnienia stawek za sprawy prowadzone z urzędu. To było kolejne z działań podejmowanych konsekwentnie w tej kwestii. Podczas spotkania rozmawialiśmy także o sprawie wprowadzenia możliwości składania pism procesowych w formie cyfrowej (za pośrednictwem portalu) w postępowaniach sądowych. Kolejne spotkanie Prezesa NRA z Wiceministrem Sprawiedliwości jest już zaplanowane. Rozmawiałem także z minister finansów Magdaleną Rzeczkowską o zabezpieczeniu środków na podwyższenie wysokości wynagrodzeń za świadczenie pomocy prawnej z urzędu w ustawie budżetowej, uprzednio kierując w tej sprawie pismo.

Podczas spotkania z wiceministrem Kaletą przedstawiłem postulaty Adwokatury:

1. Urealnienie stawek za czynności adwokackie oraz ujednoczenie stawek w sprawach z urzędu i z wyboru.
2. Szczegółowe określenie „niezbędnych i udokumentowanych wydatków adwokata ustanowionego z urzędu”.
3. Zaliczkowa wypłata wynagrodzenia oraz wypłata zaliczki na wydatki.
4. Wprowadzenie dodatkowego wynagrodzenia za czynności podjęte przed wniesieniem pozwu oraz za udział pełnomocnika w postępowaniu mediacyjnym
5. Wprowadzenie dodatkowego wynagrodzenia w wysokości 20% stawki podstawowej za kolejne terminy rozpraw w sprawach cywilnych oraz za udział adwokata w każdej czynności na etapie postępowania przygotowawczego.
6. Wprowadzenie zapisu dotyczącego corocznej waloryzacji przyjętych stawek.
7. Uchylenie (§ 6 rozporządzenia), czyli konieczności wykazania przez adwokata bezskuteczności egzekucji zasądzonego wynagrodzenia, jako warunku przyznania wynagrodzenia przez sąd.

Postulaty te były zgłoszone już wcześniej przeze mnie w piśmie do Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 maja 2023 r.

W lipcu zwróciłem się do Prezesów Sądów Apelacyjnych o potrzebie informowania o opóźnieniach w rozpoczęciu rozpraw online.

Powiadomienia powinni otrzymywać uczestnicy postępowań oraz pełnomocnicy za pośrednictwem poczty elektronicznej z sekretariatów sądowych. Taka praktyka przyczyni się do usprawnienia prowadzenia postępowań w formie zdalnej oraz pozytywnego postrzegania tego trybu posiedzeń sądowych przez obywateli. Niejednokrotnie adwokaci lub aplikanci adwokaccy wraz ze stronami postępowań oczekujący na wywołanie sprawy nie mają informacji o opóźnieniu lub o planowaniu wywołania sprawy z opóźnieniem. Dezorganizuje to planowane czynności, niestety wielokrotnie też wywołując niezrozumienie takiej sytuacji bezpośrednio u stron postępowania. Przekazanie takich informacji, zwłaszcza stronom postępowania, będzie wpływało na pozytywne i przyjazne postrzeganie wymiaru sprawiedliwości, a także przyczyni się do usprawnienia jego funkcjonowania.

Zwróciłem się do Ministra Cyfryzacji o wyjaśnienie, dlaczego złożył zawiadomienie, przypisując podmiotom biorącym udział w konsultacjach publicznych działania niezgodne z prawem. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego otrzymała zawiadomienie od Ministra Cyfryzacji o wywieraniu nielegalnego wpływu na proces legislacyjny, obejmujący rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem e-administracji. Wśród głosów krytycznych do tego projektu nowelizacji znalazła się opinia Naczelnej Rady Adwokackiej, która wystosowała 20 lipca br. stanowisko odnośnie do zmiany ustawy o biegłych rewidentach (art. 39 projektu). Kierując się interesem publicznym, zwróciłem się do Pana Ministra o wyjaśnienie sytuacji, albowiem bardzo duże zaniepokojenie budzi fakt zawiadamiania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w sytuacji, w której

w granicach prawa i w interesie obywateli podmioty uprawnione biorą udział w legalnym opiniowaniu projektów ustaw i jednocześnie spotykają się z zawiadomieniem w tej sprawie organów ścigania. Przypomniałem także, jaką rolę odgrywają konsultacje publiczne projektów legislacyjnych w demokratycznym państwie prawnym oraz jakie zastrzeżenia do rządowego projektu ma Naczelna Rada Adwokacka. O złożeniu przez Ministra Cyfryzacji zawiadomienia do Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego o wywieraniu nielegalnego wpływu na proces legislacyjny obejmujący rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem e-administracji poinformowały media, ABW potwierdziła otrzymanie zawiadomienia.

Z PRAC NRA

Opinia NRA do projektu oceny wykonywanych zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej za 2022 r.

Naczelna Rada Adwokacka przesała opinię do projektu oceny wykonywanych zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej za 2022 rok (NPP/NPO). NRA wskazuje na niedofinansowanie i brak właściwego wyposażenia biurowego punktów nieodpłatnej pomocy prawnej NPP/NPO. Akcentuje potrzebę podniesienia kwoty bazowej stanowiącej podstawę wynagrodzenia dla wykonawców systemu NPP/NPO. Postuluje także m.in. wprowadzenie do elektronicznego systemu służącemu do obsługi NPP/NPO nowych progów dochodowych. Autorem opinii jest adw. dr Mariusz Hassa, przedstawiciel NRA w Radzie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA.

W opinii NRA przypomina o problemie niedofinansowania punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnej pomocy obywatelskiej, co wynika z faktu, że od 5 lat kwota bazowa pozostaje na tym samym poziomie, podczas gdy w tym samym czasie przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło o 44,98 proc., a minimalne wynagrodzenie za pracę wzrosło o 66,19 proc.

Kwota bazowa stanowi podstawę wynagrodzenia dla wykonawców w systemie NPP/NPO - adwokatów, radców prawnych, magistrów prawa, mediatorów i doradców obywatelskich.

Rada Nieodpłatnej Pomocy Prawnej popiera postulaty NRA dot. zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej. Podniesienia kwoty bazowej na rok 2024 do maksymalnego poziomu wynikającego z limitów określony w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej. Zerowa stawka VAT za świadczenie pomocy prawnej w punktach NPP/NPO. Kontrola punktów NPP/NPO oraz sprawdzenie stopnia przygotowania tych punktów do nowych zadań ustawowych. To postulaty przedstawiciela NRA, które poparła Rada Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej. Spotkanie Rady, z udziałem wiceministra sprawiedliwości dr. Marcina Romanowskiego, odbyło się 26 lipca br. Przedstawicielem NRA był adw. dr Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP przy NRA. Na spotkaniu w Ministerstwie Sprawiedliwości obecni byli przedstawiciele: prezydenta, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu

Terytorialnego, Krajowej Rady Radców Prawnych, a także organizacji pozarządowych oraz administracji rządowej.

Opinia NRA: projektowane zmiany w ustawie o biegłych rewidentach mogą naruszać tajemnicę zawodową

Projektowane zmiany w ustawie o biegłych rewidentach mogą być źródłem naruszania tajemnicy adwokackiej, ale także radcowskiej, bankowej, ubezpieczeniowej, czy tajemnicy przedsiębiorstwa. Stanowią zagrożenie interesów przedsiębiorstw, ale również zagrożenie dla bezpieczeństwa kraju. Wskazuje na to Naczelna Rada Adwokacka w opinii przesłanej do Sejmu. Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw, w tym w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, powstał w związku z rozwojem e-administracji. NRA postuluje o odstąpienie od prac ustawodawczych w tej części opiniowanego projektu. Naczelna Rada Adwokacka wskazuje, że proponowane zmiany pozwolą na gromadzenie i przechowywanie w centralnym rejestrze informatycznym danych zawierających bazę informacji o wszelkich aspektach działalności podmiotów badanych przez firmy audytorskie.

W lipcu Prezydium NRA obradowało dwa razy.

Odbyło się kolejne spotkanie z przewodniczącymi kilku komisji i zespołów działających przy NRA, celem omówienia projektów realizowanych przez komisje. Prezydium NRA przystąpiło do opracowania projektu wytycznych w sprawie stosowania przez adwokatów i aplikantów adwokackich narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji (ChatGPT i inne) oraz projektu założeń do regulacji deontologicznych odnoszących się do wykorzystywania tych narzędzi w praktyce adwokackiej. Przedmiotem obrad było także omówienie sprawy toczącej się przed Trybunałem Konstytucyjnym pod sygn. akt SK 60/23 dotyczącej konieczności uzyskania zgody dziekana na wykonywanie dodatkowych zajęć przez aplikanta i upomnienie dziekańskie.

Omawialiśmy także sprawę dotyczącą doręczeń elektronicznych. Aby pomóc adwokatom w przygotowaniu się do tej zmiany, NRA przygotowała akcję informacyjną i akcję edukacyjną, w którą zaangażowany jest Instytut LegalTech przy NRA.

Działalność publiczna

Palestra i Młoda Palestra na liście punktowanych czasopism naukowych

„Palestra” i „Młoda Palestra” znalazły się w wykazie punktowanych czasopism naukowych, ogłoszonym 17 lipca br. przez Ministra Edukacji i Nauki.

Za publikację na łamach „Palestry” autor otrzyma 100 punktów.

Za publikację w „Młodej Palestrze” – 20 punktów.

Nowe technologie w Adwokaturze

Postulowałem wprowadzenie możliwości wnoszenia w formie elektronicznej środków odwoławczych i dalszych pism procesowych w sprawach karnych i cywilnych – chodzi o możliwość wnoszenia przez adwokatów środków odwoławczych i dalszych pism procesowych składanych w postępowaniach odwoławczych w drodze elektronicznej - tj. za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe lub za pośrednictwem portalu informacyjnego sądów powszechnych. Przesłałem pismo w tej sprawie do przewodniczącego senackiej Komisji Ustawodawczej, senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego. Chodzi o wprowadzenie zmian w projektach ustaw - Kodeks postępowania cywilnego i Kodeks postępowania karnego, nad którymi pracuje Komisja. Ta zmiana miałaby być bazą do dalszego wdrażania takich rozwiązań w postępowaniach sądowych.

W piśmie wskazałem, że:

- 1) Postulowane rozwiązanie w procedurze cywilnej winno obejmować:

- możliwość wnoszenia apelacji, zażalenia i skargi na orzeczenie referendarza sądowego oraz dalszych pism w postępowaniu wywołanym ich wniesieniem.

2) W procedurze karnej powinno to odnosić się do:

- apelacji, zażalenia i sprzeciwu, a także dalszych pism w postępowaniu wywołanym ich wniesieniem.

Współpraca z zagranicą

Wraz z adw. Bartoszem Grohmanem, wiceprezesem NRA, spotkaliśmy się 17 lipca online z przedstawicielami Komisji Weneckiej w sprawie dotyczącej ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022. Zreferowaliśmy zastrzeżenia NRA dotyczące tej ustawy.

W szczególności zwróciliśmy uwagę na rozwiązania i przepisy ustawy, które wprost mogą dotyczyć każdego obywatela oraz każdego podmiotu gospodarczego, których może objąć swym działaniem komisja.

Komisja Wenecka wydała 26 lipca br. pilną opinię w sprawie ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022.

W konkluzji opinii czytamy, że Komisja Wenecka uznaje zasadność wysiłków mających na celu ochronę przed nieodpowiednimi wpływami zagranicznym, ale krytycznie ocenia podejście przyjęte w ustawie, wskazując na brak uzasadnienia dla konieczności wprowadzenia nadzwyczajnego, ingerencyjnego, retroaktywnego i niesądowego mechanizmu ustanowionego w ustawie, co już prowadzi do wniosku, że ustawa powinna zostać uchylona w całości.

Komisja jest również zaniepokojona zbyt szerokim zakresem stosowania ustawy oraz niejasnymi definicjami w niej zawartymi.

Komisja uważa, że ustawa może prowadzić do naruszenia praw człowieka, a także jest sprzeczna z zasadami pewności prawa, podziału władzy oraz kontroli i równowagi.

SIERPIEŃ

Ustawa o finansach publicznych oraz stanowisko Ministerstwa Finansów potwierdza, że w gestii Ministerstwa Sprawiedliwości leży określenie kwoty planowanych wydatków z budżetu Państwa na pomoc prawną udzielaną z urzędu na rzecz obywateli. Dlatego w sierpniu zwróciłem się do wiceministra sprawiedliwości Sebastiana Kalety o pilne oszacowanie wydatków na świadczenie pomocy prawnej z urzędu dla obywateli, uwzględniając postulaty Adwokatury. Postulaty te przekazałem w pismach z 24 maja 2023 r. oraz 28 czerwca 2023 r., podkreślając konieczność urealnienia wysokości wynagrodzeń za świadczenie pomocy prawnej z urzędu. Przypomniałem, że w tej sprawie chodzi o podstawowy filar naszego społeczeństwa: dostęp do sprawiedliwości. Każdy obywatel powinien być w stanie bronić swoich praw w sądzie bez względu na status finansowy, dlatego tak istotne jest działanie Ministra Sprawiedliwości w tej sprawie. działanie lub jego brak będzie jasnym sygnałem dla obywateli, w jakim zakresie rząd dba o ich dostęp do sprawiedliwości.

W kontekście wpisu ministra zdrowia Adama Niedzielskiego, zamieszczonego w social mediach, w którym ujawnił z jakiej grupy leków lekarz wypisał sobie receptę, zwróciłem się do Premiera Mateusza Morawieckiego.

Podkreśliłem, że ujawnienie przez członka polskiego rządu wrażliwych informacji jest jawnym złamaniem Konstytucji RP. Zgodnie z art. 47 Konstytucji RP każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. Jednocześnie w myśl art. 51 ust. 2 Konstytucji RP władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. Krytyczna wypowiedź obywatela w stosunku do ministra nie może stanowić powodu do „lustrowania prywatności obywatela” i ujawniania jakichkolwiek informacji o jego życiu prywatnym.

Interwencja z lipca 2023 r. przyniosła skutek. Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu s. Jacek Saramaga poinformował w przesłanym piśmie o zmianach, które będą wdrażane w sądach powszechnych w IV kwartale 2023 r. Zmiany to: powiadomienia emailem o opóźnieniu w rozpoczęciu rozprawy zdalnej, zmiany terminu lub o jej odwołaniu; komunikaty o opóźnieniu na planszy przed rozpoczęciem rozprawy zdalnej; wirtualna poczekalnia dla uczestników rozprawy online;

Z PRAC NRA

W sierpniu 2023 r. Prezydium NRA odbyło trzy posiedzenia. Omawialiśmy sprawy dotyczące informatyzacji Adwokatury oraz wdrażania e-doręczeń. Prezydium przyjęło projekt uchwały „Regulamin doskonalenia zawodowego adwokatów” i skierowało ten projekt pod obrady najbliższego posiedzenia plenarnego NRA. Omówiliśmy także planowane projekty Prezydium NRA, stan obecny i zadania na najbliższy czas, a także stan wykonania uchwał Krajowego Zjazdu Adwokatury.

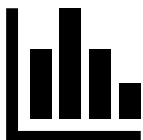

Działalność publiczna

NRA rozpoczęła współpracę z Rzecznikiem Finansowym w ochronie praw konsumenta. Będziemy wspólnie podejmować inicjatywy dotyczące ochrony praw konsumenta na rynku finansowym oraz uczestniczyć w opiniowaniu projektów aktów prawnych istotnych z perspektywy swoich działalności. W planach jest także współpraca w zakresie postępowań mediacyjnych oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Umowę podpisał obok mnie dr Bohdan Zbigniew Pretkiel – Rzecznik Finansowy.

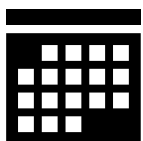

Studenci prawa cenią aplikację adwokacką i zawód adwokata - wyniki badania ELSA Poland. Aż 40 proc. ankieterowanych studentów prawa planuje wybrać aplikację adwokacką. Zawód adwokata zamierza wykonywać 25 proc. ankieterowanych. Wynika tak z badań przeprowadzonych przez Europejskie Stowarzyszenie

Studentów Prawa ELSA Poland. Adwokatura objęła badanie patronatem. Badanie przeprowadzono od 29 marca do 25 maja 2023 r. Wzięło w nim udział 1039 osób. Pytania dotyczą jakości studiów prawniczych, planów na przyszłość, oceny odbywanych praktyk zawodowych i form wynagrodzenia za nie oraz tego, jak często studenci podejmują się praktyk bez wynagrodzenia. Z badania wynika, jakie kryteria oceny miejsca pracy są dla studentów ważne i gdzie chcieliby pracować w przyszłości.

WRZESIEŃ

OŚWIADCZENIE

W związku z publicznymi wypowiedziami Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego przypominam, że równość wobec prawa, w tym podporządkowanie się orzeczeniom sądowym, dotyczy każdego obywatela, bez względu na status społeczny czy sprawowaną funkcję.

Skrajnie nieodpowiedzialne i niebezpieczne dla porządku prawnego są publiczne wypowiedzi osób pełniących wysokie funkcje państwowe, w których zapowiadane lub sugerowane jest nierespektowanie i niewykonywanie orzeczeń sądowych. Takich stwierdzeń nie usprawiedliwia żadna okoliczność, w tym kampania wyborcza. Podważają one bowiem zaufanie obywateli do Państwa oraz jego instytucji. Są również zachętą do lekceważenia porządku prawnego, w tym lekceważenia orzeczeń sądowych. Autor takich wypowiedzi albo nie rozumie istoty demokratycznego państwa prawnego i zasady trójpodziału władzy, albo świadomie te wartości kwestionuje. Zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku pokazuje brak rękojmi prawidłowego wykonywania władzy publicznej w interesie obywateli, zgodnie z porządkiem konstytucyjnym Rzeczypospolitej Polskiej.

Bezwzględny obowiązek o charakterze publicznym i prawnym Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego, tak jak każdego innego obywatela, jest wykonywanie orzeczeń sądowych.

Apeluję o zaniechanie populistycznych wypowiedzi i pozbawionych podstaw merytorycznych ataków na władzę sądowniczą oraz wzywam do respektowania orzeczeń sądów wydawanych w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Adw. Przemysław Rosati

Prezes NRA

Rada Ministrów przyjęła projekt budżetu państwa na 2024 rok, w którym są dodatkowe środki na pomoc prawną z urzędu w wysokości 120 mln zł - czyli łącznie 240 mln. To efekt konsekwentnego działania i szeregu interwencji podjętych przez Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej w trakcie tej kadencji Naczelnej Rady Adwokackiej. Zabezpieczenie tych środków umożliwi zmianę rozporządzenia poprzez podwojenie stawek z urzędu i ustalenie ich wysokości na poziomie stawek z wyboru. To ważny krok w rozwiązywaniu problemu niskich stawek za urzędówki. Według Ministerstwa Sprawiedliwości, budżet pozwoli na podwojenie stawek za sprawy prowadzone z urzędu dla adwokatów i radców prawnych.

NRA przesłała do MS pytania do ankiety wśród wykonawców nieodpłatnej pomocy prawnej. Ministerstwo Sprawiedliwości podczas ostatniego posiedzenia Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej zadeklarowało przeprowadzenie ankiety wśród wykonawców nieodpłatnej pomocy prawnej. Pytania do ankiety opracował oraz przesłał do Ministerstwa adv. dr Mariusz Hassa, przewodniczący Zespołu ds. reformy zasad świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej ILiPP przy NRA. Przypomnijmy, że na lipcowym posiedzeniu Rada Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego oraz Edukacji Prawnej poparła postulaty NRA dot. zmian w systemie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Wśród zgłoszonych przez adv. dr. Mariusza Hassy postulatów są:

- podniesienia kwoty bazowej na rok 2024 do maksymalnego poziomu wynikającego z limitów określony w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej.
- zerowa stawka VAT za świadczenie pomocy prawnej w punktach NPP/NPO.
- kontrola punktów NPP/NPO oraz sprawdzenie stopnia przygotowania tych punktów do nowych zadań ustawowych.

Prezydium NRA przeciwko połączeniu samorządów i zawodów adwokackiego i radcowskiego

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, w związku z pojawieniem się w ramach kampanii wyborczej zapowiedzi połączenia samorządów adwokackiego i radcowskiego w jeden samorząd oświadcza, że sprzeciwia się realizacji tego postulatu oraz wskazuje, że:

1. połączenie zawodów adwokata i radcy prawnego oraz samorządów tych zawodów zaufania publicznego na podstawie arbitralnej decyzji politycznej byłoby niezgodne z wyrażonymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: zasadami demokratycznego państwa prawnego, zakazem nadmiernej ingerencji, ochroną praw nabytych, należyłą ochroną zawodów zaufania publicznego, a także ochroną prawa własności;
2. realizacja tej zapowiedzi politycznej – wbrew twierdzeniom jej autorów – w żaden sposób nie poszerzy dostępu obywateli do profesjonalistów;
3. istnieje realna obawa, że idea łączenia obu samorządów będzie jedynie pretekstem do ich faktycznej likwidacji jako niezależnych wobec władzy publicznej organizacji reprezentujących

osoby wykonujące zawód zaufania publicznego, a przez to i obywateli oraz ich prawa i wolności. Zachodzi niebezpieczeństwo podporządkowania władzy publicznej, w tym Ministrowi Sprawiedliwości, kolejnego istotnego elementu wymiaru sprawiedliwości, jakim są niezależni, wspierani przez własne, autonomiczne samorzady zawodowe adwokaci i radcy prawni – analogicznie, jak stało się to z prokuratorami i ma miejsce wobec sędziów. Spowoduje to negatywne konsekwencje dla stanu praworządności w Polsce, w tym w zakresie ochrony praw i wolności obywatelskich, których gwarancją jest niezależność samorządów zawodów zaufania publicznego. Rodzić będzie również kolejne wątpliwości w zakresie respektowania przez Polskę porządku prawnego Unii Europejskiej.

Punkty za szkolenie w ramach doskonalenia zawodowego zniesione

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwałę Regulamin doskonalenia zawodowego, znosząc obowiązek zbierania punktów za udział w szkoleniach.

Sam obowiązek doskonalenia zawodowego pozostaje.

Projekt uchwały przygotował adw. Przemysław Rosati, prezes NRA. Uchwała została przyjęta podczas posiedzenia plenarnego NRA 8 września. Nowy Regulamin przewiduje, że adwokat wykonujący zawód oraz prawnik zagraniczny wpisany na listę ORA, objęty jest obowiązkiem doskonalenia zawodowego. Prawo do uczestniczenia w systemie doskonalenia zawodowego adwokatów mają aplikanci adwokaccy, którzy na równi z adwokatami będą mogli korzystać z oferty szkoleniowej.

Dziekan może zwolnić adwokata w całości lub w części z obowiązku doskonalenia zawodowego, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi okolicznościami.

Z PRAC NRA

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej (NRA) w dniach 8-9 września 2023 roku.

Główne punkty omówione podczas tego posiedzenia:

- **Zniesienie obowiązku zbierania punktów za udział w szkoleniach w ramach doskonalenia zawodowego:** NRA postanowiła znieść obowiązek zbierania punktów za udział w szkoleniach w ramach doskonalenia zawodowego dla adwokatów. To ważna zmiana wynikająca z uchwalonego nowego Regulaminu doskonalenia zawodowego adwokatów.
- **Cyfryzacja Adwokatury:** NRA omówiła sprawy związane z cyfryzacją Adwokatury, w tym rozwój eSOA (Elektroniczny System Obsługi Adwokatury), wdrożenie e-Dziennika w izbach adwokackich, stosowanie aplikacji Cyfrowa Kancelaria oraz posługiwanie się mLegitymacjami adwokata i aplikanta adwokackiego. Ponadto, omówiono stan prac nad przygotowaniem adwokatów na wdrożenie e-doręczeń w praktyce adwokackiej.
- **Zmiany w Kodeksie Etyki:** NRA zapoznała się ze wstępnymi założeniami projektu zmian w Kodeksie Etyki, które odnoszą się do stosowania narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji, takich jak ChatGPT i inne, przez adwokatów i aplikantów adwokackich. To ważne zagadnienie w kontekście nowoczesnych technologii w praktyce adwokackiej.
- **Projektowane zmiany w ustawie Prawo o Adwokaturze:** Prezes NRA adw. Przemysław Rosati zreferował kilka grup zagadnień z ustawy Prawo o Adwokaturze, które powinny być przedmiotem potencjalnej nowelizacji tej ustawy, aby usprawnić działanie samorządu adwokackiego, wzmocnić ochronę zawodu adwokata i ułatwić jego wykonywanie. Dyskusja nad projektem będzie kontynuowana podczas następnego posiedzenia plenarnego NRA w październiku br.
- **Organizacja Zgromadzeń sprawozdawczo-wyborczych i Krajowego Zjazdu Adwokatury w 2025:** Omówiono zasady organizacji zgromadzeń sprawozdawczo-wyborczych izb adwokackich w 2025 oraz Krajowego Zjazdu Adwokatury, który planowany jest w 2025 roku.
- **Stan wykonania uchwał Krajowego Zjazdu Adwokatury:** NRA w ramach prac bieżących omówiła i zweryfikowała stan wykonania uchwał podjętych podczas Krajowego Zjazdu Adwokatury w 2021.
- **Uchwały NRA:** Podczas dwudniowego posiedzenia NRA przyjęto szereg uchwał, w tym w sprawie obwieszczenia tekstu jednolitego "Regulaminu Krajowego Zjazdu Adwokatury oraz

zgromadzeń izb adwokackich" oraz złożenia petycji dotyczącej zmian w ustawie o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach. Ponadto, uczczono pamięć zmarłego w lipcu br. adwokata Jerzego Zięby, dziekana ORA w Kielcach.

- **Odnaczenie Adwokatura Zasłużonym:** podczas posiedzenia plenarnego NRA adw. Przemysław Rosati, Prezes NRA wręczył adwokatowi Tomaszowi Krawczykowi z izby adwokackiej w Poznaniu odznakę "Adwokatura Zasłużonym" za działalność publiczną w obszarze praw i wolności obywatelskich, długotrwałą aktywność w samorządzie adwokackim oraz za działania na rzecz realizacji celów Adwokatury.

Naczelna Rada Adwokacka minutą ciszy uczciła pamięć zmarłych: adw. Jerzego Zięby, dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Kielcach, adw. Janusza Ramosa - wieloletniego zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury i p. Grażyny Zakrzewskiej, która przepracowała w biurze Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie ponad 30 lat.

NRA przez aklamację przyjęła uchwałę na cześć adw. Jerzego Zięby, o treści „Adw. Jerzy Zięba dobrze przysłużył się Adwokaturze Polskiej.”

We wrześniu odbyły się cztery posiedzenia Prezydium NRA.

Omawialiśmy sprawy związane z procesem cyfryzacji Adwokatury, przygotowaliśmy środowiska do obowiązku posiadania skrzynki do e-Doręczeń, projekt promocji zawodu adwokata i kwestię rozwoju czasopisma "Palestra".

Adw. Tomasz Krawczyk z Izby adwokackiej w Poznaniu został wyróżniony odznaką Adwokatura Zasłużonym. Prezes NRA adw. Przemysław Rosati, wręczył odznaczenie na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej 8 września 2023 r. Adw. Krawczyk został uhonorowany za działalność publiczną w obszarze praw i wolności obywatelskich, długotrwałą aktywność w samorządzie adwokackim oraz za działania na rzecz realizacji celów Adwokatury określonych w jej dewizie „Wierność Polsce, obrona praw i wolności obywatelskich, pomoc potrzebującym”.

Działalność publiczna

Po czterech miesiącach i 84 Przystankach oznakowany bus Tour de Konstytucja zaparkował po raz ostatni w tym sezonie - pod Pałacem Kultury i Nauki w Warszawie. Na wielki finał zjawili się nie tylko warszawiacy. Były koncerty, licytacje, wystąpienia i dużo dobrej energii. W imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej przemawiał adw. Przemysław Rosati, prezes NRA. Adwokatura była głównym darczyńcą projektu.

Trzecia już edycja projektu miała hasło "Głosuję na Polskę!". Ujawniono hasło przyszłorocznej edycji 2024 - "Most pokoleń. Siła młodych".

Podczas finału, tak jak na całej trasie Tour de Konstytucja, nie zabrakło adwokatów.

Podczas finału ze sceny podziękowałem wszystkim zaangażowanym w ten projekt adwokatom i aplikantom adwokackim, szczególnie adw. Kindze Dagmarze Siadlak, która współorganizowała Tour de Konstytucja, adw. Justynie Mazur, sekretarz NRA oraz adw. Jankowi Suchankowi z izby adwokackiej w Gdańsku. Zachęciłem zebranych do udziału w zbliżających się wyborach parlamentarnych.

Inicjatorem i organizatorem Tour de Konstytucja jest Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych.

Laureatem XV edycji Nagrody im. Edwarda J. Wende został sędzia Paweł Juszczyński. Honorowe wyróżnienie otrzymała inicjatywa Tour de Konstytucja, wyróżnienie odebrali Robert Hojda i adw. Kinga Dagmara Siadlak. Uroczystość wręczenia nagrody odbyła się 19 października w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie.

Posiedzenia Standing Committee Rady Adwokatur i Stowarzyszeń Prawniczych Europy CCBE odbywają się w Brukseli. Wskutek zabiegów polskiej delegacji po raz pierwszy CCBE zdecydowało się na organizację takiego posiedzenia na Zamku Królewskim w Warszawie - 29 września 2023 r.

Polska Delegacja przygotowała dla gości szereg wydarzeń towarzyszących, które miały pokazać przybyłym delegacjom tradycje polskiego parlamentaryzmu, uchwalenie Konstytucji 3-go Maja 1791 oraz przedstawić działania, jakie są podejmowane przez adwokatów i radców prawnych w przedmiocie wspierania i ochrony praworządności. Delegacje CCBE odwiedziły Senat

RP i spotkały się z wicemarszałknią Senatu Gabrielą Morawską-Stanecką. Na wniosek polskiej delegacji, CCBE jednogłośnie przyjęło stanowisko, w którym m.in. wzywa wszystkie władze państwowe do przestrzegania wartości demokratycznych, w tym niezależności i samoregulacji zawodów prawniczych, które są niezbędne do zapewnienia ochrony praw i interesów wszystkich obywateli. Gościem specjalnym posiedzenia na Zamku Królewskim była Ołeksandra Matwiejczuk, Ukrainka, laureatka Pokojowej Nagrody Nobla za 2022 r.

Wskutek kolejnego wniosku polskiej delegacji, CCBE przyjęło stanowisko zawierające apel o przestrzegania prawa międzynarodowego i poszanowanie traktatów międzynarodowych w kontekście agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Delegacja Polska zorganizowała panel nt. „Rule of law” w praktyce. Adw. James MacGuill – prezes CCBE w roku 2022 - został uhonorowany odznaką Adwokatura Zasłużonym. Adwokatura Polska była współorganizatorem wydarzenia.

NRA zawarła umowę o współpracy z Pracodawcami RP

W imieniu NRA podpisałem umowę o współpracy z Pracodawcami RP. Ze strony Pracodawców dokument sygnował prezes Rafał Dutkiewicz. Współpraca będzie dotyczyć inicjatyw w zakresie działalności eksperckiej, szkoleniowej oraz doradczej.

NRA oraz Pracodawcy RP będą organizować wspólne konferencje, seminaria i szkolenia, zwłaszcza do adwokatów i aplikantów adwokackich oraz przedsiębiorców zrzeszonych w Pracodawcach RP. Strony zobowiązują się także do wzajemnego wsparcia eksperckiego, realizacji projektów badawczych i udzielania patronatów do wydarzeń. Przypomnijmy, że NRA już wcześniej zawarła porozumienie o współpracy z organizacją Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej w celu udzielania wsparcia przybywającym do Polski obywatelom Ukrainy w zakresie pomocy prawnej, legalizacji dokumentów i zatrudnienia oraz organizacji ich pobytu w naszym kraju.

To już kolejny rok, kiedy na Kongresie Kobiet obecna była silna reprezentacja Adwokatury. Panie Mecenasy z Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu – gdzie miał miejsce Kongres – prowadziły dyżury w Zatoce Porad Prawnych. Zespół do spraw Kobiet przy Naczelnej Radzie Adwokackiej wziął udział w spotkaniach i dyskusjach w ramach Centrum Praworządności, które zorganizowała adw. Danuta Wawrowska. Jeden z paneli Kongresu poświęcony był akcji edukacyjnej wokół książki "Leśne sprawy Misia Adwokata". XV Kongres Kobiet miał miejsce 2-3 września w Poznaniu.

PAŹDZIERNIK

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu został opublikowany 18 października na stronie Rządowego Centrum Legislacji oraz został skierowany do konsultacji, m.in. do Naczelnej Rady Adwokackiej. To efekt konsekwentnych działań Naczelnej Rady Adwokackiej w tej kadencji w sprawie podwyższenia stawek za pomoc prawną udzielaną z urzędu.

Podczas posiedzenia plenarnego 21 października br. Naczelna Rada Adwokacka przyjęła uchwałę zawierającą opinię do projektu:

1. Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (B765):

- pozytywnie w zakresie, w jakim projekt ten przewiduje odstąpienie od ustalania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w wysokości niższej niż opłaty za czynności adwokackie przewidziane w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie,
- negatywnie w zakresie, w jakim projekt ten określa wysokość kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu na dotychczasowym poziomie wysokości opłat za czynności adwokackie, bez uwzględnienia konieczności urealnienia wysokości tych wynagrodzeń do aktualnych warunków ekonomicznych i aktualnej wartości siły nabywczej pieniądza, a nadto niezbędnych kosztów świadczenia pomocy prawnej.

2. Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (B767):

- pozytywnie w zakresie, w jakim projekt ten wprowadza nowe regulacje dotyczące wynagradzania adwokatów w sprawach dotyczących zażaleń rozpoznawanych przez inny skład tego samego sądu,
- negatywnie w zakresie, w jakim projekt ten określa wysokość kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu na poziomie wysokości opłat za czynności adwokackie, bez uwzględnienia konieczności urealnienia wysokości tych wynagrodzeń do aktualnych warunków ekonomicznych i aktualnej wartości siły nabywczej pieniądza, a nadto niezbędnych kosztów świadczenia pomocy prawnej.

Niesłusznie oskarżony obywatel, którego sprawa zakończy umorzeniem, powinien otrzymać pełny zwrot kosztów poniesionych na obronę. W myśl obecnie obowiązujących przepisów, sądy zasądają zwrot jedynie minimalnej stawki, bez uwzględnienia faktycznych kosztów. Naczelna Rada Adwokacka złożyła do Trybunału Konstytucyjnego podpisany przeze mnie wniosek o dopuszczenie do udziału w charakterze uczestnika w postępowaniu w sprawie skargi obywatela, który zaskarża przepisy uniemożliwiające mu otrzymanie zwrotu pełnych kosztów poniesionych na obronę w swojej sprawie, którą umorzono.

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej 20-21 października w Katowicach

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła opinie do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (B765) oraz do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie.

NRA przyjęła projekt Regulaminu wykonywania zawodu adwokata i skierowała go do wewnętrznych konsultacji środowiskowych.

NRA wybrała miejsce następnego Krajowego Zjazdu Adwokatury. KZA w 2025 roku odbędzie się w Bydgoszczy.

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę zmieniającą Regulamin działania rzeczników dyscyplinarnych i zastępców rzeczników dyscyplinarnych oraz trybu i sposobu ich wyboru.

NRA przyjęła uchwałę dotyczącą udziału poszczególnych Izb adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA w 2024 roku w formie składek tworzących Fundusz Administracyjny. Składki nie ulegną podwyższeniu.

NRA przyjęła uchwałę Regulamin organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich.

NRA przyjęła uchwałę w sprawie wyboru podmiotu, który przeprowadzi badanie sprawozdania finansowego Naczelnej Rady Adwokackiej.

NRA zapoznała się ze stanem prac nad cyfryzacją Adwokatury (eSOA).

NRA przez aklamację przyjęła uchwały rekomendujące Krajowemu Zjazdowi Adwokatury kandydatów do Wielkiej Odznaki Adwokatura Zasłużonym.

Posiedzenie plenarne NRA odbyło się w Katowicach w ramach jubileuszu 100-lecia Izby Adwokackiej w Katowicach.

Redaktor Michał Dobrołowicz, dziennikarz RMF FM, został wyróżniony statuetką "Złota Waga". Statuetki Złotej Wagi Naczelna Rada Adwokacka przyznaje dziennikarzom od 2005 r.

W październiku odbyły się 4 posiedzenia Prezydium NRA

Prezydium podsumowało organizację posiedzenia Standing Committee CCBE w Warszawie. Prezydium uczciło minutą ciszy pamięć zmarłego adwokata Jerzego Piniora, dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach w kadencji 2013-2016. Prezydium przedyskutowało wyniki audytu elektronicznego systemu obsługi Adwokatury (eSOA) i dalsze kierunki jego rozwoju. Prezydium omówiło także projekt wspierania młodego pokolenia adwokatów w wykonywaniu zawodu. Prezydium NRA omówiło sprawy związane z cyfryzacją Adwokatury i rozwojem elektronicznego systemu obsługi Adwokatury (eSOA). Prezydium rozpoczęło pracę nad nowymi zasadami prenumeraty i kolportażu „Palestry”. Prezydium postanowiło przeprowadzić środowiskową ankietę dotyczącą wyboru daty obchodów Dnia Adwokata. Prezydium przyjęło tekst jednolity Regulaminu działania rzeczników dyscyplinarnych i zastępców rzeczników dyscyplinarnych oraz trybu i sposobu ich wyboru.

Działalność publiczna

aipe
ADWOKATURA
POLSKA

14 października przypada Dzień Edukacji Narodowej. Na tę datę przypadł także półmetek akcji edukacyjnej Adwokatury pod hasłem „Adwokaci rozjaśniają prawo”. Do akcji przyłączyło się już 700 szkół podstawowych i ponadpodstawowych w całym kraju, a liczba zaangażowanych edukatorów przekroczyła 470. Tematem zajęć prowadzonych przez adwokatów i aplikantów adwokackich jest obrona przed cyberhejtem, cyberstalkingiem, prawne przeciwstawianie się mowie nienawiści w wirtualnym świecie. O tym, jak ważne jest bezpieczeństwo nieletnich w internecie przekonał się w kontekście afery Pandora Gate – gdy na jaw wyszły zachowania uchodzących za celebrytów Youtuberów.

Naczelna Rada Adwokacka kontynuuje współpracę z Public International Law & Policy Group - międzynarodową kancelarią prawną, która pro bono świadczy pomoc w zakresie m.in. wyjaśniania zbrodni wojennych. Adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA, spotkał się z przedstawicielami tej kancelarii 4 października w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej.

Kancelaria Public International Law & Policy Group ma bogate doświadczenia w zbieraniu dokumentacji zbrodni wojennych na Bałkanach, w Sudanie i Rwandzie. Obecnie zajmuje się gromadzeniem dowodów zbrodni wojennych popełnianych przez rosyjskich żołnierzy w Ukrainie.

LISTOPAD:

Prezes NRA oraz 12 adwokatów w składzie Trybunału Stanu.

21 listopada Sejm X kadencji wybrał mnie oraz 12 adwokatów w skład Trybunału Stanu. Kandydaturę Prezesa NRA zgłosiła Koalicja Obywatelska.

Do Trybunału Stanu wybrany został także adwokat Marek Mikołajczyk, członek NRA oraz adwokaci: Łukasz Juliusz Andrzejewski, Marek Czeszkiewicz, Jacek Dubois, Kamila Ferenc, Marek Małecki, Maciej Miłosz (niewykonujący zawodu), Marcin Radwan-Röhrenscheff, Piotr Sak (niewykonujący zawodu), Marcin Wawrzyniak (niewykonujący zawodu), Maciej Gustaw Zaborowski, Piotr Zientarski (niewykonujący zawodu).

Adwokaci z mandatem senatora i posła po wyborach 2023 r.

Gratuluje nowym posłom i senatorom wywodzącym się z Adwokatury. Życzę także owocnej pracy na rzecz obywateli, którzy obdarzyli ich zaufaniem. Prawnicza wiedza oraz doświadczenie pracy w wymiarze sprawiedliwości będzie cennym wkładem w kształtowaniu praworządnego państwa, w którym dobro obywateli jest sprawą nadrzędną.

SEJM 2023-2027

Zbigniew Bogucki – z Izby szczecińskiej (PiS)
Karina Bosak – z Izby Warszawskiej (konfederacja)
Kamila Gasiuk-Pihowicz - z Izby Warszawskiej (KO)
Roman Giertych - z Izby Warszawskiej (KO)
Paweł Jabłoński – z Izby warszawskiej (PiS)
Bartosz Kownacki - z Izby Warszawskiej (PiS)
Arkadiusz Mularczyk – z Izby Krakowskiej (PiS)

Kacper Płażyński – z Izby Gdańskiej (PiS)
Marcin Przydacz – z izby krakowskiej (PiS)
Grzegorz Rusiecki – z izby poznańskiej (KO)
Kazimierz Smoliński – z Izby Gdańskiej (PiS)
Wojciech Szarama – z Izby Katowickiej (PiS)
Andrzej Szejna – z Izby warszawskiej (Lewica)
Paweł Śliz – z Izby krakowskiej (Polska 2050 – TD)
Krzysztof Śmiszek – z Izby warszawskiej (Lewica)
Marcin Warchoń – z Izby Warszawskiej (PiS)
Małgorzata Wasserman – z Izby Krakowskiej (PiS)

SENAT 2023-2027

adw. Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska – z Izby Warszawskiej
adw. Jacek Trela – z Izby Warszawskiej
adw. Gabriela Morawska-Stanecka – z Izby Katowickiej
adw. Marcin Karpiński – z Izby łódzkiej

Sejm X kadencji wybrał adw. Monikę Hornę-Cieślak Rzecznikiem Praw Dziecka. Wybór potwierdził Senat. Adwokat Horna-Cieślak była jedyną kandydatką na tę funkcję, zgłoszona została przez KO, Lewicę, PSL- Trzecią Drogę i Polskę 2050 - Trzecią Drogę.

Wcześniej, 16 listopada, Prezydium NRA przez akklamację przyjęło uchwałę, w której rekomenduje i popiera kandydaturę adw. Horny-Cieślak na funkcje Rzecznika Praw Dziecka.

Adwokat Karolina Bućko została powołana przez Sejm X kadencji w skład Państwowej Komisji ds. przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich poniżej 15 lat.

Pani Mecenasa zyskała poparcie Koalicji Obywatelskiej, Trzeciej Drogi i Lewicy, wcześniej została pozytywnie zaopiniowana przez sejmową Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

ADWOKATURA i ADWOKATURA POLSKA chronionym znakiem słownym

Urząd Patentowy RP udzielił Naczelnej Radzie Adwokackiej prawa ochronne na słowne znaki towarowe ADWOKATURA oraz ADWOKATURA POLSKA

Ochronę praw do znaków zainicjował i przeprowadził Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej.

Uzyskanie ochrony słownych znaków towarowych ADWOKATURA i ADWOKATURA POLSKA to efekt działań, które zleciło Prezydium NRA na samym początku bieżącej kadencji.

Sprawą z ramienia NRA bezpośrednio zajmował się adw. Przemysław Rosati, prezes NRA. W postępowaniu przed Urzędem Patentowym RP Naczelna Rada Adwokacka była dodatkowo reprezentowana przez adw. Karola Gajka.

Z PRAC NRA

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej odbyło się 25 listopada w Kielcach. Z uwagi na wagę tematów, szczegółową analizę oraz szeroką dyskusję nad projektami regulaminów organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich oraz wykonywania zawodu adwokata, NRA postanowiła o przerwie w obradach. Posiedzenie plenarne będzie kontynuowane 1 grudnia w formie zdalnej. Podczas posiedzenia 25 listopada Naczelna Rada Adwokacka szczegółowo

przedyskutowała projekt Regulaminu organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich, pisemne uwagi do niego będą przyjmowane do 8 grudnia, a następnie prace nad dokumentem będą kontynuowane na kolejnym posiedzeniu plenarnym NRA w styczniu 2024 r. Naczelna Rada Adwokacka szczegółowo omówiła uwagi zebrane w ramach zakończonych konsultacji projektu Regulaminu wykonywania zawodu adwokata. Odbyła się i zakończyła dyskusja nad wszystkimi zapisami omawianego projektu. W toku posiedzenia omówiono także sprawy związane z kolejnymi etapami cyfryzacji Adwokatury, rozwojem elektronicznego systemu obsługi Adwokatury (eSOA) oraz użytkowaniem i promowaniem aplikacji do zarządzania kancelarią adwokacką Cyfrowa Kancelaria.

Posiedzenie plenarne NRA poprzedził wieczór wspomnień o adwokacie Jerzym Ziębie, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Kielcach, który zmarł w lipcu br. W uroczystym i wzruszającym spotkaniu w Kielcach wzięli udział członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej, a także adwokaci kieleckiej Izby, prawnicy i przyjaciele.

W listopadzie odbyły się trzy posiedzenia Prezydium NRA

Prezydium omówiło projekt kampanii promującej zawód adwokata w social mediach. Prezydium zapoznało się z projektem Komisji ds. Równego Traktowania dotyczącym stosowania feminatyw i neutratyw w legitymacji adwokackiej i aplikanckiej. Omawialiśmy sprawy związane z cyfryzacją Adwokatury. Prezydium omówiło wstępne projekty statutu i regulaminu Centrum Mediacji NRA oraz wstępne projekty statutu i regulaminu sądu arbitrażowego przy NRA. Prezydium NRA przyjęło uchwałę, w której oddaje cześć Polakom walczącym o odzyskanie niepodległości Ojczyzny spod zaborów oraz adwokatom, którzy na drodze prawnej walczyli o godność obywateli pozbawionych Ojczyzny, a po 1918 roku włączyli się w budowanie niepodległego Państwa Polskiego.

Prezydium omówiło formy przekazywania informacji o e-Doręczeniach wszystkim członkom samorządu adwokackiego. Instrukcje dostępne są na stronie adwokatura.pl w zakładce e-Doręczenia.

Prezydium NRA zapoznało się z założeniami projektu kampanii promującej zawód adwokata w social mediach. Prezydium NRA rozpoczęło pracę nad projektami petycji Naczelnej Rady Adwokackiej, które planuje złożyć powtórnie do organów uprawnionych do inicjatywy ustawodawczej.

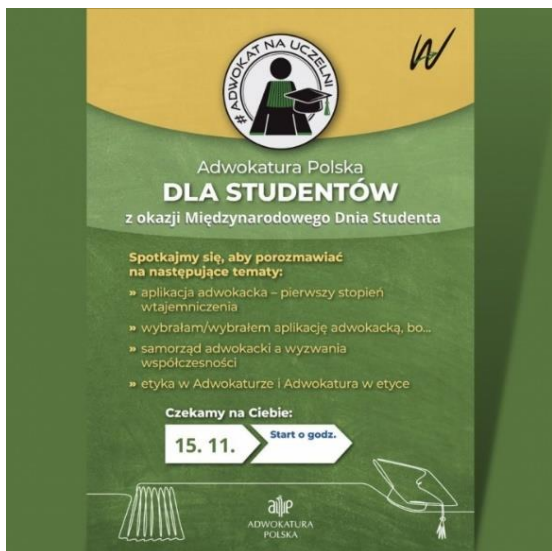

Działalność publiczna

Adwokat Filip Rak został laureatem Konkursu Rising Stars - Prawnicy liderzy jutra 2023. Wyniki konkursu ogłoszono podczas Gali 14 listopada. Konkurs organizuje Wolters Kluwer Polska Naczelna Rada Adwokacka objęta wydarzenie patronatem. W Kapitułę Konkursu zasiada Prezes NRA.

Adwokat na uczelni - spotkania ze studentami prawa

Ponad 30 ośrodków akademickich zgłosiło się do II edycji akcji Adwokat na uczelni. Adwokaci i aplikanci adwokacy w ramach akcji spotykają się ze studentami prawa, by mówić o zaletach aplikacji adwokackiej i o zawodzie adwokata. Większość spotkań odbyła się 15 listopada, z okazji Międzynarodowego Dnia Studenta, ale część zaplanowano także w późniejszych terminach.

Akcji została zainicjowana w 2022 r. przez Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, a realizowana jest przez Komisję Wizerunku NRA.

15 listopada do wyboru aplikacji adwokackiej i zawodu adwokata zachęcaliśmy studentów prawa Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie razem z adw. Dorotą Kulińską, dyrektorką Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, adw. Dominiką Tomaszewską i aplikantem adwokackim Michałem Terebeckim.

W spotkaniu uczestniczyli ze strony Akademii prof. ALK dr hab. Aleksander Maziarz, prorektor ds. dydaktycznych oraz prof. ALK dr hab. Bartłomiej Nowak, dziekan Kolegium Prawa.

Studenci mieli możliwość zadawania pytań i pytali o argumenty przemawiające za wyborem aplikacji adwokackiej, o różnice między samorządami adwokackim i radcowskim, o rolę nowych technologii, w tym Chatu GPT w pracy adwokata, o sytuację adwokatki planującej macierzyństwo, czy o ... zmiany w kodeksie karnym i kodeksie postępowania karnego.

Z kolei adwokaci i aplikanci dzielili się swoim doświadczeniem odbywania aplikacji i codziennej pracy adwokata. Mówili, jak duże znaczenie ma zintegrowanie środowiska adwokackiego i jak ważna jest rola samorządu adwokackiego we wspieraniu adwokata. Zwracali uwagę na fundamenty tego zawodu: niezależność, obrona każdego obywatela i ochrona tajemnicy.

W listopadzie ruszyła akcja „Adwokatura przeciwko przemocy”

Akcja rozpoczyna się 25 listopada (w Międzynarodowy Dzień Przeciw Przemocy Wobec Kobiet) i potrwa do 10 grudnia (w którym to dniu świętujemy Dzień Praw Człowieka). Ok. 190 adwokatów, adwokatów oraz aplikantów i aplikantów z całej Polski przeprowadzi lekcje w 200 placówkach oświatowych. Zajęcia dotyczyć będą przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej i dyskryminacji. Termin nie jest przypadkowy, akcja wpisuje się w kampanię 16 dni Akcji przeciwko przemocy ze względu na płeć.

Aplikacja adwokacka

Ogólnopolskie Forum Aplikantów Adwokackich odbyło się 17-19 listopada 2023 r. w Gdańsku. W Forum wzięło udział 58 aplikantów reprezentujących wszystkie 24 izby adwokackie w Polsce. Z aplikantami spotkali się adw. Przemysław Rosati, prezes NRA oraz adw. Marcin Derlacz, przewodniczący Komisji Aplikacji Adwokackiej.

Aplikanci podzieleni na cztery grupy dyskusyjne/warsztatowe przez dwa dni wymieniali się doświadczeniami, opiniami i omawiali problemy, z którymi spotykają się w trakcie trwania aplikacji adwokackiej.

Kluczowe tematy omawiane w grupach dotyczyły m.in.:

patronatu oraz form zatrudnienia i wynagrodzeń aplikantów na rynku pracy, form i zasad przeprowadzania kolokwium i sprawdzianów, programu zajęć, w tym zajęć obowiązkowych i fakultatywnych oraz jakości szkolenia, praktyk w sądach i

prokuraturach pod kątem czasu ich trwania oraz zakresu zadań zleczanych aplikantom, proponowanych zmian w Regulaminie Odbywania Aplikacji Adwokackiej, struktury i formalnej organizacji Samorządu Aplikantów oraz jego roli w Adwokaturze.

Drużyna z Wrocławia w składzie apl. adw. Dominika Kiełbas, apl. adw. Angelika Panas, apl. adw. Adam Domański i apl. adw. Michał Mizerski zostali zwycięzcami II Ogólnopolskiego Turnieju Sądowego Moot Court przed ETPCZ i laureatami Nagrody Głównej – udziału w rozprawie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka! Opiekunką drużyny była adw. dr Dorota Czerwińska.

Drugie miejsce zajęła drużyna z Warszawy w składzie apl. adw. Barnaba Rud-Chlipalski, apl. adw. Marta Rieff-Rybska, apl. adw. Karol Perkowski i apl. adw. Urszula Zawadzka, pod opieką adw. Marii Poszytek.

Trzecie miejsce należało do apl. adw. Jakuba Stępnia i apl. adw. Kamila Dolniaka z Warszawy, których opiekunem był dr Michał Szwast. Panowie otrzymali także nagrodę za najlepsze pisma (skargę i odpowiedź rządu). Nagroda dla najlepszego mówcy/mówczyni przypadła do apl. adw. Marcie Rieff-Rybskiej.

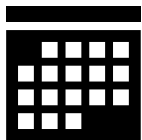

XII Dni Kultury Adwokatury Polskiej odbyły się 9-12 listopada 2023 roku w Krakowie. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Komisję Integracji Środowiskowej, Kultury, Sportu i Turystyki Naczelnej Rady Adwokackiej, działającej pod przewodnictwem adwokata Stanisława Estreicha i adwokata Stanisława Kłysa, przy współpracy Izby Adwokackiej w Krakowie.

Współpraca zagraniczna

Między 3 a 5 listopada wziąłem udział w spotkaniu Liderów Adwokatów Europy Środkowej i Wschodniej (Bar Leaders Meeting of Central and Eastern Europe) w Dubrowniku. Spotkanie organizowane jest cyklicznie, w tym roku gospodarzem była Chorwacka Izba Adwokacka, w 2024 roku spotkaniu w Gdańsku przewodniczyć będzie Naczelna Rada Adwokacka. Tematem spotkania w Dubrowniku był „Wpływ administracji europejskiej na zawody prawnicze w Europie Środkowej i Wschodniej”. Tradycyjnie, uczestnicy zostali poproszeni o przygotowanie pisemnych raportów o sytuacji krajowej, które następnie były omawiane.

GRUDZIEŃ

Termin wejścia w życie obowiązku posiadania adresu dla doręczeń elektronicznych został przedłużony do 1 października 2024 r. Prezydent RP podpisał ustawę o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych.

Prof. Adam Bodnar Ministrem Sprawiedliwości

Jako Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej oraz własnym, pogratulowałem Panu Prof. Adamowi Bodnarowi powołania na stanowisko Ministra Sprawiedliwości. W przesłanym liście wyraziłem przekonanie, że jest to dobry i proobywatelski wybór. Życzyłem Panu Ministrowi sukcesów, wytrwałości i satysfakcji w realizacji wyzwań, jakie stoją przed osobą kierującą tym resortem.

Wskazałem także, że samorząd adwokacki liczy na wznowienie należytych relacji z Ministerstwem Sprawiedliwości i współpracę przy realizacji wspólnych celów, jakimi są dbałość o wysoki standard obsługi

prawnej obywateli oraz sprawnie funkcjonujący wymiar sprawiedliwości. Jednocześnie określiłem obszary, w których w opinii Adwokatury Polskiej konieczne jest podjęcie pilnych działań naprawczych.

Obok priorytetowego zadania, czyli niezwłocznego przeprowadzenia procesu przywracania praworządności są to między innymi:

- Wznowienie działalności komisji kodyfikacyjnych – prawa cywilnego, karnego, handlowego – z istotnym udziałem praktyków prawa.
- Należyte określenie wynagrodzenia za świadczenie pomocy prawnej z urzędu celem zapewnienia obywatelom rzeczywistej realizacji prawa do sądu.
- Reforma procedury cywilnej, jej uproszczenie i odformalizowanie.
- Eliminacja instytucji sprzeciwu prokuratora z postępowania karnego (areszt warunkowy, list żelazny, wyłączenie jawności i inne rozwiązania wprowadzone w ostatnim czasie, które w sposób nieuzasadniony wzmacniają pozycję prokuratury w stosunku do sądu i innych uczestników postępowania).

- Zmiana przepisów dotyczących stosowania i przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania.
- Uchylenie art. 168a k.p.k. (przepis dopuszczający możliwość wykorzystywania dowodów uzyskanych nielegalnie) i 168b k.p.k. (przepis pozwalający na wykorzystanie jako dowodu materiałów uzyskanych w ramach kontroli operacyjnej poza tak zwaną zgodą pierwotną).
- Uchylenie art. 99a § 1 k.p.k. (formularze uzasadnień).
- Pełna implementacja tzw. dyrektywy obrończej, poprzez zapewnienie każdemu zatrzymanemu prawa do obrońcy bezpośrednio po zatrzymaniu a przed pierwszą czynnością procesową.
- Wprowadzenie kontradiktoryjnego procesu karnego (równość broni prokurator/pokrzywdzony versus oskarżony).
- Cofnięcie populistycznych zmian prawa karnego materialnego, przede wszystkim wprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2022 r o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.
- Regulacja rynku świadczenia pomocy prawnej, tak aby należycie zabezpieczyć interesy obywateli.
- Obniżenie kosztów sądowych w sprawach cywilnych i gospodarczych.
- Wprowadzenie rzeczywistego nadzoru nad służbami specjalnymi w Polsce.
- Rozdzielenie funkcji prokuratora generalnego i ministra sprawiedliwości.
- Zapewnienie uczciwych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur przyznawania licencji na nadawanie podmiotom medialnym.
- Realizowanie działań następczych w związku z ustaleniami Najwyższej Izby Kontroli

W imieniu Adwokatury Polskiej zadeklarowałem wsparcie dla działań Ministra Sprawiedliwości, które przywrócą sprawnie funkcjonujący wymiar sprawiedliwości i przyczynią się do rozwoju demokratycznego państwa prawnego oraz przywrócenia stanu praworządności.

Z uwagi na zaplanowane przez Radę Ministrów pracę nad projektem budżetu państwa - wystąpiłem do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o zabezpieczenia w ustawie budżetowej środków finansowych na pokrycie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej przez adwokatów z urzędu, tak aby obywatele, których nie stać na pokrycie tych kosztów, mieli zabezpieczone prawo do rzetelnego procesu sądowego, w tym dostęp do adwokata, któremu wynagrodzenie zostanie wypłacone przez Skarb Państwa. Zwróciłem się do Pana Ministra Sprawiedliwości, aby w oparciu o art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przedstawił Ministrowi Finansów, celem włączenia do projektu ustawy budżetowej po stronie dochodów i wydatków sądownictwa powszechnego zdecydowanie zwiększoną kwotę, niż kwota przedstawiona przez poprzedniego Ministra Sprawiedliwości w ustawie budżetowej skierowanej przez poprzednią Radę Ministrów do Sejmu RP (240.000.000 zł.). Jedynie w gestii Ministra Sprawiedliwości pozostaje określenie kwoty planowanych wydatków budżetu państwa w oparciu o przewidywane wydatki we wskazanej powyżej części budżetu, celem włączenia ich wysokości do projektu ustawy budżetowej, która ma być przedmiotem prac Rady Ministrów na najbliższym posiedzeniu rządu.

18 grudnia 2023 r. wziąłem udział w spotkaniu kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości ministra Adama Bodnara oraz wiceministrów: Marii Ejchart, Zuzanny Rudzińskiej-Bluszcz, Arkadiusza Myrchy i Krzysztofa Śmiszka z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Podczas spotkania Minister Sprawiedliwości Pan Adam Bodnar przedstawił plany ministerstwa na najbliższą przyszłość, w tym najważniejsze problemy i wyzwania na nadchodzący czas. W trakcie swojego wystąpienia zwróciłem uwagę na obszary, które w opinii Adwokatury Polskiej wymagają podjęcia pilnych działań naprawczych.

19 grudnia spotkałem się z Marszałkiem Senatu RP Panią Małgorzatą Kidawą-Błońską oraz z Marszałkiem Sejmu RP Panem Szymonem Hołownią.

Spotkania były poświęcone rozmowie o wymiarze sprawiedliwości, zasadach wykonywania zawodu adwokata, systemie pomocy prawnej, a także koniecznych zmianach w prawie, przede wszystkim w prawie procesowym.

Otwartość i zrozumienie ze strony Parlamentu w zakresie wielu wyzwań, które stoją przed wymiarem sprawiedliwości, przede wszystkim, aby uczynić go przyjaznym i otwartym na obywatela jest ważne w perspektywie pożądaných zmian prawnych w tych obszarach.

Z prac NRA

ADWOKATURA
POLSKA

1 grudnia 2023

Posiedzenie plenarne NRA

Zakończyło się posiedzenie plenarne NRA 25 listopada i 1 grudnia 2023

Posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej, które odbyło się 1 grudnia 2023 r. w formie online, było kontynuacją obrad stacjonarnych, które miały miejsce 25 listopada br.

Naczelna Rada Adwokacka uchwaliła nowy Regulamin wykonywania zawodu adwokata, a także podjęła uchwałę w sprawie zmiany w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu. Uchwała ta jest wynikiem dyskusji nad regulaminem wykonywania zawodu i obejmuje

rozwiązania korespondujące z regulaminem.

W trakcie posiedzenia Prezes NRA poinformował, że dzięki staraniom Naczelnej Rady Adwokackiej, w Sejmie procedowana będzie ustawa o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych (e-Doręczeniach). Proponowana przez NRA zmiana dotyczy przesunięcia terminu z 30 grudnia 2023 r. na 1 stycznia 2025 r.

W grudniu Prezydium obradowało dwa razy.

Prezydium NRA omówiło i przyjęło projekt uchwały w sprawie zmiany w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu i skierowało dokument pod obrady posiedzenia plenarnego NRA. Przygotowany projekt jest wynikiem dyskusji nad regulaminem wykonywania zawodu i obejmuje rozwiązania korespondujące z projektowanym regulaminem. Prezydium kontynuowało prace nad projektem kampanii promującej zawód adwokata w social mediach. Prezydium zapoznało się z założeniami projektu skierowanego do adwokatów młodego pokolenia, a także rodziców-adwokatów i rodziców-aplikantów adwokackich. Prezydium zapoznało się z informacjami dotyczącymi procesu cyfryzacji Adwokatury. Prezydium NRA podjęło działania, zmierzające do tego, by w Sejmie procedowana była nowelizacja ustawy o doręczeniach elektronicznych (e-Doręczeniach). Projektowana zmiana polega na przesunięciu terminu wdrożenia e-Doręczeń z 30 grudnia br. na 1 stycznia 2025. Prezydium NRA postanowiło wystąpić z wnioskami do Rady Języka Polskiego przy Polskiej Akademii Nauk o zaopiniowanie dopuszczalności stosowania feminatyw (adwokatka, aplikantka adwokacka) i neutratyw (osoba adwokacka, osoba aplikantka) w treści legitymacji adwokackich i aplikantkich. Prezydium NRA przyjęło uchwałę określającą zasady prenumeraty i kolportażu pisma Adwokatury Polskiej „Palestra” oraz regulamin obejmujący zasady prenumeraty pisma Adwokatury Polskiej „Palestra”. Prezydium NRA omówiło projekt regulaminu wewnętrznego urzędowania kancelarii sądów dyscyplinarnych. Temat będzie kontynuowany. Prezydium przyjęło petycje obejmujące projekty zmian w przepisach kodeksu postępowania karnego i

kodeksu postępowania cywilnego, które postanowiło złożyć do Sejmu. Prezydium NRA przyjęło tekst jednolity Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu. Prezydium omówiło kolejne etapy rozwoju elektronicznego systemu obsługi Adwokatury (eSOA). Prezydium NRA omówiło sprawę zmian legitymacji adwokackich. Prezydium NRA omówiło projekty sprawozdania z pracy NRA za rok 2023 r. wraz z informacją o wykonaniu planu pracy NRA za rok 2023 r. oraz projekt ramowy planu pracy NRA na rok 2024 r. Prezydium NRA omówiło wstępny projekt budżetu NRA na rok 2024. Prezydium NRA omówiło sprawy organizacyjne posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej, zaplanowanego na styczeń 2024 r.

Działalność Publiczna

W grudniu podsumowaliśmy trzy duże, edukacyjne akcje Naczelnej Rady Adwokackiej.

Niemal tysiąc odwiedzonych szkół i 30 ośrodków wychowawczych, ok. 35 tys. przeszkolonych uczniów szkół podstawowych i ponad 22 tysiące przeszkolonych uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 856 przeszkolonych uczniów z ośrodków wychowawczych.

To podsumowanie II edycji akcji **Adwokaci rozjaśniają prawo**, którą od 3 października do końca listopada br. przeprowadzono wysiłkiem 536 adwokatów i 84 aplikantów adwokackich. Inicjatorką akcji jest adw. Maria Janik, przewodnicząca Komisji Edukacji Prawnej.

Tematem zajęć prowadzonych przez adwokatów i aplikantów adwokackich była obrona przed cyberhejtem, cyberstalkingiem, prawne przeciwstawianie się mowie nienawiści w wirtualnym świecie.

O tym, jak ważne jest bezpieczeństwo nieletnich w internecie przekonaaliśmy się w kontekście afery Pandora Gate – gdy na jaw wyszły zachowania uchodzących za celebrytów-Youtuberów.

Przez 16 dni ponad 200 adwokatów i adwolatek, aplikantów i aplikantek adwokackich prowadziło w szkołach zajęcia na temat przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej i dyskryminacji: jak na nie reagować, jakie mamy prawa, jakie są konsekwencje prawne.

W taki sposób Adwokatura włączyła się w kampanię przeciwko przemocy ze względu na płeć. Choć 16 dni Akcji przeciwko Przemocy ze względu na Płeć zakończyło się 10 grudnia, to adwokatki, adwokaci, aplikantki i aplikantki spotykali się z młodzieżą w ramach projektu "Adwokatura przeciwko przemocy" jeszcze w tygodniu przedświątecznym.

Ze wstępnych danych wynika, że w akcji wzięło udział ponad 200 adwokatów, adwolatek, aplikantów i aplikantek, którzy odwiedzili 250 szkół i spotkali się z 6000 dziećmi.

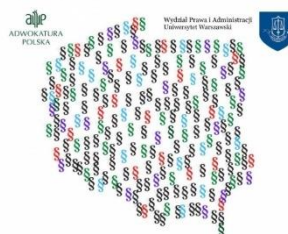
Projekt edukacyjny skierowany był do uczennic i uczniów klas VII-VIII szkoły podstawowej oraz liceów, a celem jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy. Scenariusz zajęć oraz prezentacja zostały przygotowane przez ekspertki na co dzień pracujące z ofiarami przemocy domowej: adw. Monikę Sokołowską i adw. Magdalenę Pająk.

Finałem akcji była symulacja rozprawy karnej w sprawie o znęcanie, przeznaczona dla uczniów i uczennic, studentek i studentów, a także aplikantów i aplikantek adwokackich. Symulacja odbyła się 8 grudnia w Sądzie Okręgowym Warszawa-Praga

Ważnym wydarzeniem grudnia była konferencja pt. „Wymiar sprawiedliwości w Polsce - Perspektywa na najbliższą przyszłość cz. 3”. Wydarzenie to – podobnie jak w przypadku ubiegłorocznych edycji - współorganizowane było przez Naczelną Radę Adwokacką, Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, Uniwersytet Warszawski oraz Komisję Praw Człowieka NRA, Ośrodek Badawczy Adwokatury, zaś patronatu medialnego udzielił mu portal prawo.pl oraz Wolters Kluwer.

Tegoroczna, trzecia już edycja wpisała się w zapoczątkowany w 2021 roku cykl i stanowiła zwieńczenie dotychczasowych dyskusji naukowych o kształcie i kierunku reform wymiaru sprawiedliwości, które zyskały na aktualności wobec zmian zapoczątkowanych na skutek wyborów parlamentarnych z 15 października 2023 r.

**Wymiar sprawiedliwości w Polsce -
Perspektywa na najbliższą przyszłość**

Współpraca zagraniczna

W wyniku wspólnej inicjatywy Naczelnej Rady Adwokackiej i innych podmiotów 14 grudnia 2023 r. odbyło się w Parlamencie Europejskim spotkanie Grupy Monitorującej Demokrację, Praworządność i Prawa Podstawowe (DRFMG) powołanej w ramach Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego, na temat "Sytuacji w Polsce". Razem z członkami Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA: przewodniczącym Zespołu „Wymiar Sprawiedliwości – Adwokatura dla przyszłości” ILiPP - adw. Adamem Rogalą-Lewickim i adw. Francesco Goldoni - członkiem tego Zespołu, intensywnie zabiegaliśmy o bezprecedensowe umożliwienie przedstawienie stanowiska Adwokatury Polskiej na forum PE. W spotkaniu Naczelną Radę Adwokacką reprezentował wiceprezes NRA adw. Bartosz Grohman. Spotkanie to było kontynuacją szeregu działań monitorujących, wymiany informacji z przedstawicielami rządów i misji zorganizowanych przez tę grupę roboczą w związku z sytuacją w zakresie praworządności w Polsce.

Wysłuchanie strony polskiej rozpoczęło wystąpienie adw. Bartosza Grohmana, który przedstawił sytuację po wyborach 15 października, ale też omówił najważniejsze wydarzenia z ostatnich 8 lat związane z praworządnością. W szczególności zwrócił uwagę na sytuację w mediach publicznych i sposobie prowadzenia rządowej narracji, która w bardzo subiektywny sposób promowała rząd i jego dokonania deprecjonując, a nierzadko ośmieszając przy każdej okazji opozycję, po to aby zniechęcić wyborców do jej wspierania.

Programy partnerskie

Zachęcam do korzystania z Panelu Adwokata i przeglądania zakładki Komunikaty. Publikowane są tam m.in. informacje o programach partnerskich zawieranych przez Naczelną Radę Adwokacką i o wynikających z nich rabatach dla adwokatów i aplikantów adwokackich. Informacje znaleźć można także na stronie [adwokatura.pl](https://www.adwokatura.pl) w zakładce *Programy partnerskie i oferty dla adwokatów i aplikantów adwokackich*.

Za wsparcie i pracę przy negocjowaniu warunków współpracy z kolejnymi partnerami dziękuję apl. adw. Filipowi Jurczakowi z Zespołu ds. wsparcia wykonywania zawodu adwokata przy Prezesie NRA.

Adres do Panelu Adwokata: <https://panel.e-soa.pl/>

Panel Adwokata to platforma, która oferuje szereg cyfrowych narzędzi, ułatwiających pracę adwokatów i aplikantów (poprzez analogiczny Panel przeznaczony dla aplikantów adwokackich). Panel Adwokata stanowi wsparcie w komunikacji zarówno adwokatów, jak i aplikantów z okręgowymi radami adwokackimi i z wymiarem sprawiedliwości drogą cyfrową.

FUNDACJA ADWOKATURY

W 2023 r. Fundacja Adwokatury podjęła szereg działań dla promocji zawodu adwokata, począwszy od wydania książeczki „Leśne sprawy Misia Adwokata”.

Zachęcam do zapoznawania się z nowymi inicjatywami.

Produkty związane z edukacyjną książeczką dla dzieci "Leśne sprawy Misia Adwokata" oraz przedmioty z logo Adwokatury, a także prenumeratę i sprzedaż czasopisma "Palestra" znajdują Państwo na stronie www.sklep.adwokatura.pl.

W internetowym sklepie znajdują się: książeczka "Leśne sprawy Misia Adwokata", oparta na książeczce kolorowanka, pluszowa zabawka Miś Adwokat i puzzle z nowymi, nawiązującymi do bajki grafikami autorki ilustracji - Zuzanny Kledzik.

Z myślą o promocji zawodu i integracji środowiska adwokackiego, Fundacja proponuje także przedmioty z logo Adwokatury Polskiej.

W ofercie, oprócz filiżanek i białego kubka ze złotym logo Adwokatury Polskiej, jest także zielony kubek z białym logo Adwokatury w satynowym wykończeniu. Nowością są kubeczki do kawy z grafiką Zuzanny Kledzik, nawiązującą do zawodu adwokata.

Poprzez internetowy sklep Fundacji Adwokatury można także zamawiać prenumeratę lub kupić poszczególne egzemplarze czasopisma "Palestry". W ofercie jest także roczny pakiet 12 numerów za rok 2023.

Praca samorządowa

To, co daje najwięcej satysfakcji w pracy samorządowej, to możliwość i przywilej spotkania się z Państwem – z adwokatkami i adwokatami, aplikantkami aplikantami adwokackimi. Mam ten zaszczyt świętować z Państwem jubileusze, cieszyć się podczas ślubowań aplikanckich i adwokackich, ale także spotykać się na wydarzeniach integracyjnych i szkoleniach izbowych. To niezwykła okazja, by poznać się osobiście, porozmawiać, czy choćby ucisnąć dłoń. Dzięki tym spotkaniom wiem czym żyje Adwokatura, jakie radości i bolączki mają aplikanci i adwokaci, co jest ważne w Warszawie, a co w Szczecinie czy Rzeszowie. Dziękuję za wszystkie spotkania i zachęcam do rozmów na tych, które jeszcze przed nami.

2023

